

OPINNÄYTETYÖ

**Reija Bergbacka ja
Sanni Pikkarainen 2012**

**TYÖVÄLINEITÄ YRITYSYHTEISTYÖN
KEHITTÄMISEEN**

**Rovaniemen
ammattikorkeakoulu**
University of Applied Sciences
LUC

LIIKETALouden KOULUTUSOHJELMA

ROVANIEMEN AMMATTIKORKEAKOULU

YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALouden JA HALLINNON ALA

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

TYÖVÄLINEITÄ YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMISEEN

Reija Bergbacka
Sanni Pikkarainen

2012

Toimeksiantaja
ProtoProducts

Ohjaajat
Ari Nevalainen
Eija Turunen

Hyväksytty _____ 2012 _____

Tekijät	Reija Bergbacka ja Sanni Pikkarainen	Vuosi	2012
Toimeksiantaja	ProtoProducts-hanke		
Työn nimi	Työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen		
Sivu- ja liitemäärä	61 + 7		

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on antaa ProtoProducts-hankkeelle työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman osalta. Työllä pyritään tarjoamaan myös koko Rovaniemen ammattikorkeakoulua hyödyttäviä työvälineitä, jotta yritys yhteistyöstä saadaan oppilaitoksessa entistä toimivampaa.

Opinnäytetyön tietopohja perustuu kirjallisuuteen, opetushenkilöstölle suunnattuun survey-kyselyyn, yrityksille suunnattuun sähköpostitiedusteluun, sekä havainnointiin ja toimijoiden välisiin keskusteluihin sekä tekijöiden päätelmiin. Kysely tutkimus noudattaa määrällisen (kvantitatiivisen) tutkimuksen pääperiaatteita ja siihen on sisällytetty myös laadullisen (kvalitatiivisen) tutkimuksen piirteitä. Tietopohjan avulla saadaan käsitys yritys yhteistyön nykytilasta liiketalouden koulutusohjelmassa. Yritys yhteistyön nykytila on kuvattu opinnäytetyöhön SWOT-analyysin muodossa.

Opinnäytetyötä varten tehdyssä, opetushenkilöstölle suunnatussa kyselyssä ilmenee, että yritys yhteistyötä varten tulisi kehittää yhtenäinen toimintamalli. Kyselyn vastausten perusteella voidaan havaita, että aikataululliset ongelmat, opintokokonaisuuksien sovittaminen yhteistyöhön sopiviksi sekä selkeän yhteistyömallin puuttuminen ovat suurimmat uhat toimivalle yritys yhteistyölle. Yrityksille suunnatusta sähköpostitiedustelusta käy ilmi, että liiketoiminnallista yhteistyötä liiketalouden koulutusohjelman kanssa halutaan tehdä. Tiedustelussa ilmenee myös, että osapuolien aikatauluihin ja niiden yhteensovittamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Lisäksi on huomioitava yritysten näkökulma yhteistyömallia suunniteltaessa.

Opinnäytetyön lopussa esitetään mahdollisia työvälineitä, joiden avulla yritys yhteistyötä voidaan kehittää. Loppupäätelmissä kerrotaan yhteistyötä koskevien ongelmien lähtökohdat sekä kehitysehdotukset.

Avainsanat: yritys yhteistyö, kehitys, yhtenäinen toimintamalli, työvälineet

---

Authors	Reija Bergbacka and Sanni Pikkarainen	Year	2012
Commissioned by	ProtoProducts-project		
Subject of thesis	Tools to develop business collaboration		
Number of pages	61+ 7		

The aim of this thesis is to provide tools for the ProtoProducts-project to develop business collaboration in at Rovaniemi University of Applied Sciences at programme of Business Economics. This thesis aims to provide tools that will benefit Rovaniemi University of Applied Sciences, so that cooperation between companies and the school will improve and become more functional.

The theory of this thesis is based on literature, a survey-questionnaire directed to teaching staff, e-mail enquiry directed to companies, observation made by the authors and discussions between players. The survey-questionnaire follows the main principles of quantitative research and it also includes some principles of qualitative research. The theory provides an idea of the current state of cooperation between companies and the programme of Business Economics. The current state of the cooperation between companies and the programme of Business Economics is described in the form of a SWOT analysis.

In the survey-questionnaire directed to teaching staff, it occurs that a coherent approach should be developed for business collaboration. From the survey responses it can be observed that the schedule-related problems, problems with fitting the cooperation and curriculums together and the lack of uniform cooperation model are the biggest threats for functional business collaboration. The e-mail enquiry directed to companies shows that business cooperation with the programme of Business Economics is desired. The enquiry shows that more attention should be paid to the parties' schedules and the combining of them. In addition, the companies' perspective must be taken into account when designing the cooperation model.

Finally, the thesis sets out the possible tools that will enable the ProtoProducts-project to develop co-operation. In the conclusions the starting points of the problems considering cooperation are discussed, and development proposals are given to improve the business collaboration of the ProtoProducts-project.

Keywords: business cooperation/collaboration, development, uniform cooperation model, tools

SISÄLTÖ

KUVIOT JA TAULUKOT	2
1 JOHDANTO	3
2 TOIMEKSIANTAJA JA TYÖN LÄHTÖKOHDAT	5
2.1 TOIMEKSIANTAJA.....	5
2.2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITEASETTELU HANKKEEN NÄKÖKULMASTA	6
2.3 TAVOITEASETTELU OPISKELIJANÄKÖKULMASTA	7
3 TYÖMENETELMÄT JA TIEDONHANKINTA	8
3.1 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA.....	8
3.2 KYSELYTUTKIMUS JA SÄHKÖPOSTITIEDUSTELU.....	8
4 LÄHTÖKOHDAT YRITYSYHTEISTYÖLLE AMMATTIKORKEAKOULUSSA	12
4.1 AMMATTIKORKEAKOULULAINSÄÄDÄNTÖ JA AMMATTIKORKEAKOULU-UUDISTUS	12
4.2 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA AMMATTIKORKEAKOULUISSA	13
4.3 TYÖELÄMÄYHTEYDET AMMATTIKORKEAKOULUOPINNOISSA	14
5 YRITYSYHTEISTYÖ AMMATTIKORKEAKOULUISSA.....	16
5.1 YRITYSYHTEISTYÖN TOTEUTUS ROVANIEMEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA.....	16
5.2 YRITYSYHTEISTYÖN TOTEUTUS LIIKETALOUDEN KOULUTUSOHJELMASSA	18
5.3 NYKYTILA-ANALYYSI YRITYSYHTEISTYÖSTÄ LIIKETALOUDEN KOULUTUSOHJELMASSA	20
5.4 YRITYSYHTEISTYÖ MUUALLA	23
5.4.1 Metropolia ammattikorkeakoulu.....	23
5.4.2 Tampereen ammattikorkeakoulu	24
5.4.3 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu.....	25
5.4.4 Yhteenveto yritysyhteistyöstä tutkituissa ammattikorkeakouluissa	26
6 KYSELYN JA SÄHKÖPOSTITIEDUSTELUN ANALYSOINTI.....	28
6.1 KYSELYN ANALYYSI	28
6.1.1 Vastaaajien perustiedot ja persoonallisuustekijät	30
6.1.2 Yritysyhteistyön käyttö ja tarpeellisuus	34
6.1.3 Toimintamallin tarpeellisuus	40
6.1.4 Opetussuunnitelma ja työaikajärjestelyt.....	42
6.2 YRITYKSILLE SUUNNATTU SÄHKÖPOSTITIEDUSTELU	44
7 YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN.....	47
7.1 TYÖVÄLINEITÄ.....	47
7.2 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	51
8 POHDINTA	55
LÄHTEET.....	58
LIITTEET.....	62

KUVIOT JA TAULUKOT

Kuvio1. ProtoProducts-hankeen tuotekehitysprosessi (ProtoProducts, 2012).	6
Kuvio 2. RAMK:n profiloituminen innovaatio-ohjelmassa (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012a).....	16
Kuvio 3. Vastaajien sukupuoli	30
Kuvio 4. Vastaajien ikä.....	30
Kuvio 5. Työkokemus opetustyössä.....	31
Kuvio 6. Virkasuhteen laatu	31
Kuvio 7. Persoonallisuustekijät: Yksilösuorittaja, tiimisuorittaja.....	32
Kuvio 8. Persoonallisuustekijät: käytännöllinen, teoreettinen.....	33
Kuvio 9. Persoonallisuustekijät: Ulospäin suuntautunut, sisäänpäin suuntautunut	33
Kuvio 10. Opetuksessa käytetty yritysysteistyö	34
Kuvio 11. Työelämän toimeksiantojen käyttö	36
Kuvio 12. Työelämän toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoihin	36
Kuvio 13. Mistä yritystoimeksiannot ovat tulleet tietoosi.....	38
Kuvio 14. Tietämys RAMK:n hanketoiminnasta	39
Kuvio 15. Yhtenäisen toimintamallin luominen yritysysteistyöhön	40
Kuvio 16. Opetussuunnitelmien ja työelämän toimeksiantojen yhteensopivuus.....	42
Kuvio 17. Työaikajärjestelyn toimivuus työelämän toimeksiantojen sisällyttämisessä opintojaksoihin.....	43
Taulukko 1. Nykytila-analyysi yritysysteistyöstä liiketalouden koulutusohjelmassa	21
Taulukko 2. Yritysysteistyö muualla	27
Taulukko 3. Esimerkkejä opetuksessa käytetyistä yritys- ja hanketoimeksiannoista	35

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan yritysten ja oppilaitoksen välisen yhteistyön toimivuutta sekä siihen liittyviä ongelmia Rovaniemen ammattikorkeakoulun (RAMK) liiketalouden koulutusohjelmassa. Opinnäytetyön tarkoituksena on antaa ProtoProducts-hankkeelle työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen ja sen toiminnan tehostamiseen. Opinnäytetyössä käsiteltävä yhteistyö ja siihen liittyvä tarkastelu sekä kehittämistoimet liittyvät toimeksiantaja ProtoProducts-hankkeen tarpeisiin. Lähtökohtana ovat hankkeen toteutuksen aikana koetut tarpeet selkiyttää yhteistyön muotoja yritysten ja koulutusohjelman välillä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on antaa ProtoProducts-hankkeelle työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen ja sen toiminnan tehostamiseen.

Opinnäytetyössä annetaan ProtoProducts-hankkeelle mahdollisimman laaja-alaista ja hyödyllistä tietoa yritys yhteistyön nykytilasta liiketalouden koulutusohjelman kanssa. Nykytila-analyysin ja kyselytutkimuksen pohjalta hanke pystyy halutessaan luomaan toimintamallin, jonka avulla yritys yhteistyö tehostuu. Hankkeen kautta tulleita yritystoimeksiantoja on käytetty jonkin verran hyödyksi opintojaksoilla, mutta niiden käyttöä haluttaisiin lisätä. Hankkeen edustaja kokee, että liiketalouden opiskelijoiden mahdollista osaamista ei ole hyödynnetty tarpeeksi.

Opinnäytetyön tarjoaman tiedon avulla pyritään edesauttamaan yritysoppilaitos yhteistyön kehittämistä hankkeen kannalta, mutta työllä pyritään myös antamaan työvälineitä muille toimijoille Rovaniemen ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyön tietopohjana käytetään kirjallisuutta, survey-tutkimusta, hankkeessa mukana oleville yrityksille lähetettyä sähköpostitiedustelua, sekä erinäisiä keskusteluja toimijoiden välillä.

Opinnäytetyön tietopohja on kerätty laadullisen kyselyn, yrityksille lähetetyn tiedustelun sekä havainnoinnin avulla. Lisäksi tietopohjaan on sisällytetty eri aiheisiin liittyvää kirjallisuutta. Opetushenkilöstölle suunnatun kyselyn tavoitteena on saada yhteistyön kehittämiseen liittyviä ideoita sekä kartoittaa heidän näkemys-

tään liittyen yhteistyön ongelmiin ja niiden ratkaisuun. Yrityksille lähetetyn sähköpostitiedustelun avulla haetaan tietoa hankkeessa mukana olevien yritysten tarpeista ja siitä, millaista yhteistyötä yritykset kaipaavat liiketalouden koulutusohjelman kanssa. Havaintoihin perustuvan tietopohjan tarkoituksena on kartoittaa nykytilannetta ja sitä, mitä yhteistyömuotoja liiketalouden koulutusohjelmassa on tällä hetkellä käytössä.

Opinnäytetyön kysely analysoidaan osittain tilastollisesti, mutta käytössä on myös sanallinen analysointi, sillä kyselyssä on paljon avoimia vastauskohtia. Kyselyn analyysin sekä erilaisten havaintojen ja teorian pohjalta pyritään luomaan työvälineitä yhteistyötoimintamallin kehittämiseen. Työvälineet sekä ehdotukset sisältävät opetushenkilöstön, oppilas- ja korkeakouluhallinnon näkökulmia toimintamallin kehittämiseen.

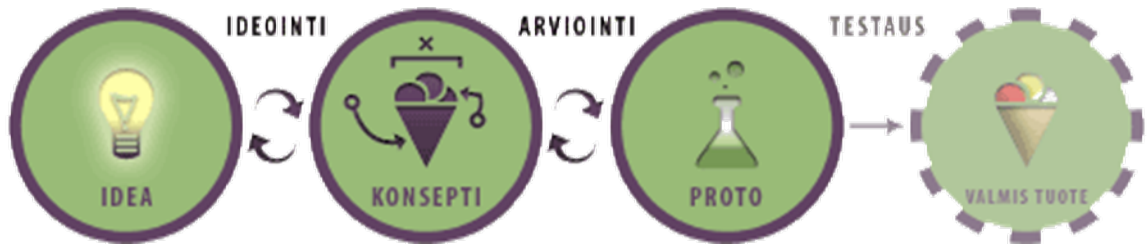

2 TOIMEKSIANTAJA JA TYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Lapin ammattiopiston, Lapin yliopiston ja Rovaniemen ammattikorkeakoulun (LAO, LaY, RAMK) EAKR-rahoitteinen (Euroopan aluekehitysrahasto) yhteistyöprojekti, ProtoProducts – yrittäjien tuoteidean kehittäminen oppilaitosympäristössä. EAKR-projektihakemuksen mukaan projektia nimitetään niin projektiksi kuin hankkeeksi, joten tässä opinnäytetyössä käytetään vastaisuudessa hanke-sanaa esitettäessä ProtoProductsiin liittyviä asioita. ProtoProducts-hankkeen tarjoamat palvelut on suunnattu lappilaisille pienyrityksille, joiden toimialoina ovat elintarviketeknologia, leipomoala, liha-ala ja keruutuotteiden eli luonnontuotteidenala. Hankkeen kohderyhmiksi määritellään yritykset, joiden tuotteilla on tarve tuote- ja tuotantokehitykselle sekä tuottajaorganisaatiot (RAMK, LAO, LaY), että niiden opiskelijat. (EAKR-projektihakemus 802370 2009, 3-4.)

Hankkeen tarkoituksena on kehittää toimintamalli yrittäjille, joilla on jo olemassa oleva tuoteidea, mutta tarvitsevat apua tuotekehityksen eri vaiheissa. Tuotekehityksen vaiheet sisältävät muun muassa koe-erien tuottamista, tuotannon kehittämistä ja pakkaussuunnittelua. Lisäksi Rovaniemen ammattikorkeakoulu tarjoaa yrityksille liiketalouden ja kaupallistamisen asiantuntemusta tuotteen kehittämisessä. Rovaniemen ammattikorkeakoululla on myös tutkimuslaboratorioita sekä tekniikan ja luonnonalan osaamista, joita voidaan hyödyntää tuotekehityksen eri vaiheissa. (EAKR-projektihakemus 802370 2009, 3.) ProtoProducts-hankkeessa käytetään hyödyksi jo olemassa olevaa tuotekehitystoimintaympäristö-mallia, joka on kehitetty Proto Design-hankkeessa. Proto Design-hanke on kehittänyt palveluympäristön, jolla vastataan yritysten tuotekehitystarpeisiin. Palveluympäristössä yhdistetään eri oppilaitosten (RAMK, LAO, LaY) tiloja ja toimintaa. (Proto Design 2012.) Alla olevassa kuviossa havainnollistetaan hankkeen toimintaprosessi, jonka tarkoituksena on luoda yrittäjän ideasta valmis kokonaisuus. Toimintaprosessin eri osa-alueisiin osallistuu hankkeessa toimivat tahot riippuen yrityksen tarpeista. Toimintaprosessi on sovellettavissa, mutta kaikissa yritystoimeksiannoissa noudatetaan samaa perusprosessikaavaa.

Kuvio1. ProtoProducts-hankeen tuotekehitysprosessi (ProtoProducts, 2012).

Hankkeen periaatteena on kehittää Lapin alueen yrittäjyyttä ja pienyrittäjyyttä sekä nostaa Pohjois-Suomen alueen luonnontuotteiden, elintarvikealan ja leipomotuotteiden käyttöä, arvostusta ja monipuolisuutta. Lisäksi hankkeen toiminnalla pyritään nostamaan Lapin alueen vetovoimaisuutta. Hanke edistää yrittäjien mahdollisuuksia toimia ja kasvaa, lisää työpaikkojen pysyvyyttä, sekä edesauttaa alueen työllistymistä. Hankkeen kokonaistavoitteena on saada jo olemassa oleva Proto Design-malli toimimaan myös elintarvike-, leipomo-, liha- ja luonnontuotealojen tuotekehityksessä. Lisäksi hankkeessa pyritään kehittämään yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä. Oppilaitokset lisäävät hankkeen kautta osaamistaan, ymmärrystä yrittäjyyttä kohtaan sekä verkostoituvat alueen yrittäjien kanssa. (EAKR-projektihakemus 802370 2009, 6.)

2.2 Työn lähtökohdat ja tavoiteasettelu hankkeen näkökulmasta

Opinnäytetyön lähtökohtana on ProtoProducts-hankkeen tarve kehittää yritysten ja liiketalouden koulutusohjelman välistä yhteistyötä, sekä saada yritys yhteistyölle toimintamalli. Tässä opinnäytetyössä annetaan hankkeelle työvälineitä toimintamallin kehittämiseen, eli varsinaista mallia ei siis kehitetä. Opinnäytetyö rakentuu hankkeen tarvekartoituksen ja eri toimijoiden välisten näkemysten perusteella.

Eryteisesti liiketalouden koulutusohjelman olisi tärkeää olla mukana yhteistyössä, sillä moni hankkeessa mukana oleva yritys kokee tarvitsevansa juuri liiketoiminnallista tukea ja apua. Opinnäytetyössä käsitellään yhteistyön toimivuutta erilaisen toimijoiden välillä. Työssä paneudutaan pääosin yhteistyön kehittämiseen liiketalouden koulutusohjelman ja ProtoProducts-hankkeen välillä, mutta työllä

pyritään antamaan myös muita koulutusaloja ja toimijoita hyödyttäviä ratkaisuja sekä työvälineitä. Yritysten ja koulutusohjelmien välistä yhteistyötä pyritään koko ajan ylläpitämään ja kehittämään, joten tämä opinnäytetyö tarjoaa työvälineitä yhteistyön kehittämiseen myös vastaisuudessa.

ProtoProducts-hankkeen koko toiminta-ajatus perustuu oppilaitoksen sekä yritysten väliseen yhteistyöhön, joten kaikkien mukana olevien oppimisorganisaatioiden ja niissä toimivien koulutusalojen mukaan saaminen hankkeen tavoitteiden täyttymiseen olisi suotavaa. Hankkeen edustajan mukaan olisikin ensisijaisen tärkeää, että liiketalouden koulutusohjelman tarjoama liiketoiminnallinen osaaminen saataisiin osaksi hankkeen toimintaa, jotta asetetut tavoitteet täyttyisivät.

2.3 Tavoiteasettelu opiskelijänäkökulmasta

Opinnäytetyön aihe sekä siihen liittyvä tiedonhankinta ja tiedonkeruu sekä tiedon soveltaminen ovat opiskelijänäkökulmasta tarkasteltaessa yhtä aikaa mielenkiintoisia, mutta samalla myös erittäin haastavia. Opinnäytetyön tekijöiden tavoitteena on saada aikaiseksi mahdollisimman luotettava ja kattava tietopohja, jotta toimintamalli yritys yhteistyöhön saadaan kehitettyä ja siitä saadaan toimiva.

Koska kyseessä olevan opinnäytetyön tietopohja perustuu suureksi osaksi kyselyihin, keskustelujen pohjalta tehtyihin päätelmiin sekä monipuoliseen kirjallisuuteen, tuo tiedonkeruu erityishaastetta työn tekemiseen. Haasteelliseksi tiedonkeruun tekee teorian ja käytännön yhteensovittaminen sekä luotettavan kirjallisuuden valitseminen. Yhtenä tavoitteena on, että tiedon soveltamistaito tekijöiden osalta parane ja vastaisuudessa tiedonhankinta on helpompaa. Tärkeimpänä tavoitteena opinnäytetyölle on kuitenkin opiskelijänäkökulman antaminen aiheeseen. Yritys yhteistyö liiketalouden koulutusohjelmassa koskettaa vahvasti oppilaita ja tämän vuoksi myös opiskelijänäkökulman tarkastelu on erityisen tärkeää. Opintojaksojen sisältö, niiden mielekkyys ja rakenne vaikuttavat osaltaan oppimiseen ja oppimisprosessiin, joten sisältöön vaikuttamisen mahdollisuus on opinnäytetyön tekijöiden tavoiteasettelussa korkeimmalla.

3 TYÖMENETELMÄT JA TIEDONHANKINTA

3.1 Opinnäytetyön tietoperusta

Opinnäytetyön tietopohjana käytetään kirjallisuuden lisäksi survey-kyselyä ja yrityksille suunnattua sähköpostitiedustelua. Lisäksi opinnäytetyön tietoperustaan on sisällytetty eri toimijoilta, kuten esimerkiksi liikelouden koulutusohjelman opetushenkilöstöltä saatua tietoa. Tiedonkeruu sekä tiedon kokoaminen tapahtuvat järjestelmällisesti teemoittain ja aihealueittain. Kyselyn tuloksia käytetään hyödyksi työvälineitä kehiteltäessä ja yrityksille suunnatulla tiedustelulla selvitetään yritysten näkökulmia yhteistyötarpeista sekä yhteistyöhalukkuudesta. Kirjallisuudesta pyritään saamaan mahdollisimman kattava teoriapohja muun muassa yhteistyön tarpeellisuudesta ja siitä, miten muissa Suomessa toimivissa oppilaitoksissa yritys-yhteistyö käytännössä toimii. Tätä teoriaa hyödynnetään työn päämäärän eli työvälineiden tarjoamisen pohjana.

Opinnäytetyön empiirinen aineisto koostuu haastatteluista ja kyselyistä, jotka on kerätty Rovaniemen ammattikorkeakoulun eri toimijoilta. Tietojen perusteella on tehty nykytila-analyysi Rovaniemen ammattikorkeakoulun menettelytavoista yritysten ja oppilaitoksen välisen yhteistyön käytännön järjestelyjen osalta.

3.2 Kyselytutkimus ja sähköpostitiedustelu

Opinnäytetyössä päädyttiin tekemään survey-tutkimus eli kysely. Kyselyä käytetään tilanteissa, joissa tutkittavana oleva aihe on hyvin tunnettu, mutta tuloksesta halutaan varmistua. Kehittämistyössä, kuten kyseessä olevassa opinnäytetyössä, kysely sopii hyvin lähtötilanteen selvittämiseen. (Ojasalo-Moilanen-Ritalahti 2009, 41.) Kyselyn eräs lähtökohta oli kartoittaa kohdehenkilöiden näkemystä jo olemassa olevasta yhteistyöstä yritysten ja oppilaitoksen välillä. Lisäksi kyselyllä kartoitettiin opetushenkilöstön suhtautumista yritystoimiksiantoihin sekä selvitettiin millaisia mahdollisia toimenpiteitä liikelouden koulutusohjelman sisältöön tulisi suorittaa, jotta yritys-yhteistyö saataisiin mahdollisimman toimivaksi.

Tutkimusmenetelmät voidaan karkeasti jakaa kvantitatiiviseen eli määrälliseen tutkimukseen sekä kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimukseen. Menetelmät eivät kuitenkaan automaattisesti poissulje toisiaan vaan hyvin usein ne voidaan rinnastaa tukemaan toistensa tavoitteita. (Likitalo–Rissanen 1998, 10.) Tutkimusmenetelmän valintaan vaikuttaa se, kummalla menetelmällä saadaan parhaimmat mahdolliset tulokset opinnäytetyön tarkoitusta varten. Tässä opinnäytetyössä käytetään perinteistä kyselytutkimusta, joka suurilta osin vastaa määrällistä tutkimusta. Määrällisen tutkimuksen kohde sekä tutkimuksen tulokset esitetään usein täsmällisesti ja laskelmallisesti taulukoita ja tilastoja hyväksikäyttäen. (Jyväskylän yliopisto 2012.) Lisäksi määrällisen tutkimuksen aineiston keruussa käytetään usein lomakekyselyä. Liiketalouden koulutusohjelman toimijoille lähetetyn kyselyn kysymykset on muotoiltu niin, että ne tukevat opinnäytetyön aihetta mahdollisimman hyvin. Kysymyksissä on valmiit vastausvaihtoehdot määrällisen tutkimuksen pääpiirteiden mukaisesti. (Alasuutari 2007, 50–51.)

Määrällisen tutkimuksen rinnalle voidaan nostaa laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimus. Laadullisen tutkimuksen tuloksia ei pyritä esittämään numeraalisesti, vaan päämääränä on tutkittavan kohteen ymmärtäminen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tällaista menetelmäsuuntausta käytetään usein, kun tarkastelun kohteena ovat ihmiset ja heidän käyttäytyminen heidän omasta näkökulmastaan. (Hirsjärvi–Remes–Sajavaara 2009, 161–164.) Opinnäytetyön kyselytutkimuksessa on peruskysymysten lisäksi kysymyksiä opettajien persoonatekijöistä, sillä persoonallisuustekijöillä koetaan olevan vaikutusta opettajien suhtautumiseen yritys yhteistyöhön. Lisäksi kysely sisältää kysymyssarjan, joilla kartoitetaan opetushenkilöstön henkilökohtaisia näkemyksiä oppilaitoksen ja yritysten välisestä yhteistyöstä. Avoimet vastausvaihtoehdot lisäävät kyselyyn myös laadullisen tutkimuksen piirteitä.

Opinnäytetyössä toteutettu kysely oppilaitoksen ja yritysten yhteistyöstä toteutettiin sähköisellä Webropol-työvälineellä ja se lähetettiin kohdehenkilöille eli perusjoukolla. Kokonaistutkimuksessa käytetään tutkimuksen kohdehenkilöinä koko perusjoukkoa. Opinnäytetyötä varten tehdyn kyselyn perusjoukon ollessa pieni

voidaan kysely toteuttaa kokonaistutkimuksena, eikä tällöin havaintoyksikköä tarvitse hajottaa pienempiin otantoihin. (Ojasalo ym. 2009, 109–110.) Kysely suunnattiin Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman opetushenkilöstölle. Kyselyn kohderyhmäksi valittiin opetushenkilöstö, joiden työsuhde oli joko virkasuhde tai määräaikainen tuntiopettajuus. Kyselylomake on opinnäytetyön liite 1.

Opinnäytetyöhön sisältyy myös yritysnäkökulmaa liittyen yritysten ja oppilaitoksen väliseen yhteistyöhön, sen kehittämiseen ja toimivuuden lisäämiseen. Yrityksiltä saatu informaatio ja tarpeiden mukaisen yhteistyön laadun kartoitus on tärkeää, jotta pystytään luomaan yhteistyölle toimintamalli. ProtoProducts-hankkeessa toimivat yritykset ovat yleensä pieniä, muutaman hengen yrityksiä, eikä yritysten liiketoiminnallinen osaaminen ole välttämättä huipussaan. Tämän vuoksi yritys yhteistyöhön olisin hyvä saada mukaan liiketalouden koulutusohjelma, jotta yritysten liiketoimintaa voitaisiin osittain tehostaa.

Yritys näkökulmaa opinnäytetyöhön haetaan sähköpostitiedustelun avulla, joka suunnataan muutamalle ProtoProducts-hankkeessa mukana olevalle yritykselle. Yritys näkökulman kartoituksen apuvälineeksi valikoitui sähköpostitiedustelu, sillä aikataulullisista syistä se koettiin tehokkaimmaksi tiedonhankintavälineeksi. Perinteisen postikyselyn ja verkkokyselyn, kuten esimerkiksi sähköpostikyselyn, etuina on vastausten saannin nopeus ja tarvittavan aineiston helppo saatavuus. Verkkokyselyyn liittyy myös omat riskinsä ja suurimpana riskinä voidaan pitää vastausten vähäisyyttä. Verkkokyselyyn on helppo jättää vastaamatta, sillä kyselyn lähettäjä ja vastaaja eivät ole fyysisesti kontaktissa toisiinsa. (Hirsjärvi ym. 2009, 196.) Sähköpostitiedustelu lukeutuu tutkimusmenetelmien teoriaa tarkasteltaessa survey-kyselyyn ja se sisältää määrällisen sekä laadullisen tutkimuksen pääpiirteitä. Survey-tutkimuksella pyritään keräämään vastauksia samaan kysymyssarjaan valitulta joukolta. Survey-tutkimuksen avulla pyritään selittämään jotain tiettyä ilmiötä tai keräämään siitä tietoa. Tässä opinnäytetyössä tietoa haetaan yritys-oppilaitosyhteistyön kehittämisestä ja sen kiinnostavuudesta. (Hirsjärvi ym. 2009, 134.) Sähköpostitiedustelun kysymykset ovat avoimia ky-

symyksiä, joihin yritysten edustajat voivat vastata omin sanoin. Kysymykset on muotoiltu niin, että tiedusteluun vastaaminen ei vaadi paljon aikaa ja kyselyyn vastaaminen helpottuu. Sähköpostitiedustelu lähetetään hankkeen edustajan valitsemaan kohdeyrityksiin, joten kyselyn otanta on ennalta päätetty.

Sähköpostitiedustelun runko rakentuu pitkälti ProtoProducts-hankkeen kautta saatujen tietojen sekä opinnäytetyön aiheeseen liittyvien teemojen pohjalle. Yrityksiltä ei varsinaisesti haeta tietoa yhteistyöhön liittyvistä ongelmista, vaan tiedustelulla kartoitetaan heidän tarpeitaan ja mielenkiintoaan yhteistyötä kohtaan. Sähköpostitiedustelu on opinnäytetyön liite 2.

4 LÄHTÖKOHDAT YRITYSYHTEISTYÖLLE AMMATTIKORKEAKOULUSSA

4.1 Ammattikorkeakoululainsäädäntö ja ammattikorkeakoulu-uudistus

Suomen korkeakoulutoimintaa säätelee ammattikorkeakoululainsäädäntö, jota sovelletaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin ammattikorkeakouluihin. Ammattikorkeakoululain 4 § määrittää ammattikorkeakoulujen tehtävät. Lain mukaan oppilaitosten tehtävänä on antaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin työelämän ja sen kehittämisen vaatimusten mukaan. Lisäksi korkeakouluopetuksen tulee tukea yksilön ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulut voivat harjoittaa sellaista tutkimus- ja kehittämistoimintaa, joka palvelee korkeakouluopetusta, tukee alueen kehitystä ja työelämää sekä huomioi alueen elinkeinorakenteen. (Ammattikorkeakoululaki 2012.)

Ammattikorkeakoululainsäädännössä on myös määritelty oppilaitosten sekä toimintaympäristön välinen yhteistyö. Ammattikorkeakoululain 5 § mukaan, ammattikorkeakoulujen tulee edellä mainittuja tehtäviä suorittaessaan toimia yhteistyössä oman alueen elinkeinon sekä muun työelämän kanssa. Lisäksi ammattikorkeakoulujen tulee toimia yhteistyössä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen sekä muiden oppilaitosten kanssa. (Ammattikorkeakoululaki 2012.)

”Ammattikorkeakoulut voivat sopia yhteisistä koulutus- ja tutkimusyksiköistä samalla alueella sijaitsevien ammattikorkeakoulujen toiminnan yhteensovittamiseksi tai yhteisten hankkeiden, tutkimus- ja kehitystyön tai muun yhteistoiminnan edistämiseksi” (Ammattikorkeakoululaki 38§ 2012).

Opetus- ja kulttuuriministeriö ajaa vuosien 2011–2014 aikana läpi ammattikorkeakoulu-uudistuksen, jonka pääasiallisena tavoitteena on luoda kansainvälises-tikin arvostettu, itsenäinen ja vastuullinen korkeakouluympäristö. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kouluttaa osaajia, edesauttaa alueellista kilpailukykyä, uudistaa työelämän rakenteita sekä jatkaa kehittämis- ja innovaatiotoimintaa. Ammattikorkeakoulu-uudistuksella pyritään luomaan tehokkaampia, itsenäisempiä ja joustavampia oppilaitoksia, jotka pystyvät vastaamaan paremmin alueelli-

siin-, työelämän- ja yhteiskunnan tarpeisiin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a.) Ammattikorkeakoulujen on siis pystyttävä tulevaisuudessa toimimaan nykyistä enemmän alueen elinkeinoa ja toimintaympäristöä tukevana, luoden suhteita ja verkostoa ympäristön organisaatioihin sekä yrityksiin.

4.2 Tutkimus- ja kehittämistoiminta ammattikorkeakouluissa

Ammattikorkeakoululain mukaan oppilaitosten tulee harjoittaa opetustaan palvelevaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa yhteistyössä alueen elinkeinotoiminnan sekä muun työelämän kanssa. Ammattikorkeakouluympäristössä tehtävä tutkimus- ja kehittämistoiminta on ammatillisen alueen soveltavaa tutkimusta tai muunlaista kehitystoimintaa, joka suuntautuu alueen työelämään. (Marttila–Kautonen–Niemonen–von Bell 2004, 19.) Ammattikorkeakoulujen lainsäädäntöä sekä muuta kirjallisuutta tulkittaessa voidaan yleisesti ottaen ajatella, että ammattikorkeakoulujen tutkimustoiminnan tulisi olla käytännönläheistä, työelämäläheistä ja ajankohtaista (Vilkkä 2005, 12). Juha-Pekka Liljanderin kirjassa, Omalla tiellä, ammattikorkeakoulut kymmenen vuotta, Jukka Kinnunen kirjoittaa, että ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoiminta on ammatillista alueeseen sovellettavaa tutkimusta ja kehitystoimintaa, jota harjoitetaan työelämän toimintaympäristössä. Lisäksi Kinnunen näkee ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystoiminnan jaettuna kolmelle erilliselle osa-alueelle:

- Tiedon soveltaminen ammattien ja työtehtävien kehittämistarpeisiin. Tällaiset tutkimus- ja kehittämistoimet voivat olla käytännönläheisiä ja usean eri koulutusohjelman välisiä kehitysprojekteja esimerkiksi markkinoinnin saralla. (Kinnunen 2002, 244.)
- Praktisella eli käytäntölähtöisellä tiedon käsittelyllä pyritään tuottamaan tietoa alueilta, joilta sitä ei vielä ole. Tämän tyyppisen menetelmän voidaan nähdä antavan uutta merkittävää tietoa havainnoinnin kautta. Tämänkaltaista tutkimustoimintaa voi olla esimerkiksi asiakaspalvelutilanteiden seuraaminen sekä asiakkaiden haastattelu. (Kinnunen 2002, 244.)

- Alan työssä tarvittavien työtaitojen kehittäminen. Tämä viimeisin tutkimus – ja kehittämistoiminta nähdään erityisesti oppilaitoksen henkilöstötaitojen kehittämisenä. Ammattikorkeakoulun tulevaisuus tulee yhä suuremmissa määrin edellyttämään työelämään suuntautuvaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa, täten se edellyttää opettajahenkilöstön sekä muiden oppilaitoksen toimijoiden kehittymistä. (Kinnunen 2002, 244–245.)

Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoiminta voidaan jakaa myös tutkimuksen tekijöiden mukaan. Tällöin tutkimus- ja kehittämistoimintaa ovat muun muassa opiskelijoiden opinnäytetyönä tekemät kehitys- ja selvitystyöt, opettajien tuottamat tutkimukset sekä projektihenkilöstön tekemät työelämälle kohdistetut tutkimus- ja kehittämistoimet. (Kinnunen 2002, 245.)

Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoimintaan liitetään vahvasti aluekehitystoiminta, joka on määritelty ammattikorkeakoululainsäädännössä. Laajempaa kokonaisuutta tarkasteltaessa, kaiken ammattikorkeakouluissa tapahtuvan opetustyön sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulisi palvella oppilaitoksen toimintaympäristöä alueen elinkeinorakenteen huomioiden. (Marttila ym. 2004, 20.) Näillä toimilla pyritään sitouttamaan ammattikorkeakoulut kiinteästi ympäristöönsä sekä vakauttamaan oppilaitoksen rooli alueen kehitystoiminnassa.

4.3 Työelämäyhteydet ammattikorkeakouluopinnoissa

Opintojen työelämäyhteyksistä puhuttaessa tai kirjoitettaessa käytetään käsitteitä työelämälähtöisyys sekä työelämäläheisyys. Näitä käsitteitä käytetään usein rinnakkain sekä toistensa synonyymeinä, vaikka niissä on havaittavissa eroavaisuuksia. Tässä opinnäytetyössä näistä käsitteistä kirjoitettaessa työelämälähtöisen koulutuksen tulisi vastata työelämästä tulleisiin tarpeisiin. Sen tavoitteena on edistää valmistuvien opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia sekä sitä, että valmistuneilla opiskelijoilla olisi työelämässä tarvittavaa ammatillista pätevyyttä. Työelämäläheisyys eroaa työelämälähtöisyydestä sillä, että sitä toteutetaan rinnakkain työelämän kanssa, eivätkä kaikki koulutuksessa opetettavat asiat tule

työelämän tarpeista. Opiskelijan näkökulmasta katsottuna työharjoittelut, opinnäytetyöt, projektit sekä erilaiset opintoihin sisällytetyt työelämän toimeksiannot vastaavat työelämäläheistä koulutusta. (Salonen 2010,16.)

Tampereen yliopiston, Työelämän tutkimuskeskuksen teettämän tutkimuksen mukaan yritysten ja ammattikorkeakoulujen välillä tapahtuva yhteistyö luetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnaksi, joka tuo mukanaan useita mahdollisuuksia sekä haasteita. Tutkimuksessa todetaan myös, että useassa yrityksessä opiskelijoita ei mielletä tutkimuksen toimittajiksi eikä yhteistyötä tutkimus- ja kehittämistoiminnaksi, vaan kyseessä on yritys-oppilaitosyhteistyö. Kuitenkin pienten ja keskisuurten yritysten parissa ammattikorkeakouluja pidetään potentiaalisina sekä kiinnostavina yhteistyökumppaneina. Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä muun muassa myynnin, markkinoinnin ja tuotekehityksen parissa tehtävät selvitys- ja kehittämistoimet antavat mahdollisuuden oppilaille kasvattaa omaa ammatillista osaamistaan. (Marttila ym. 2004, 24–25.)

Ammattikorkeakoulujen sisällä toimivat hankkeet edesauttavat elinkeinoelämän sekä oppilaitosten välistä yhteistyötä. Hankkeet tarjoavat palvelujaan yrityksille, sekä työyhteisölle ja antavat heille mahdollisuuksia testata uusia toimintamallejaan tai yritysideoitaan oppilaitosympäristössä. (Marttila ym. 2004, 24.) Näin ollen oppilaitosten sisällä toimivien hankkeiden kautta opiskelijat saavat mahdollisuuden osallistua työelämän kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Ammattikorkeakoulun sekä yritysten välinen yhteistyö onnistuessaan luo mahdollisuuksia kaikille osapuolille. Opinnäytetyön tekijöiden näkökulmasta katsottaessa yleisimmät yhteistyömuodot yrityksen kanssa, kuten harjoittelut, opinnäytetyöt sekä projekti-työt kasvattavat opiskelijan ammatillista osaamista ja yhteistyö mielletään usein väyläksi työelämään. Yrityksen näkökulmasta katsottuna, yhteistyö oppilaitoksen kanssa voi tuoda yritykselle mahdollisesti uuden työntekijän sekä vahvistaa yhteistyötä oman alueen ammattikorkeakoulun kanssa. Näin ollen, myös oppilaitos kasvattaa omaa mainettaan alueen kehittäjänä.

5 YRITYSYHTEISTYÖ AMMATTIKORKEAKOULUISSA

5.1 Yritysyhteistyön toteutus Rovaniemen ammattikorkeakoulussa

Rovaniemen ammattikorkeakoulun vuoden 2011 vuosikertomuksen mukaan oppilaitoksen toimilla ja opetuksella edistetään kestävästä kehitystä sekä Lapin alueen työelämän kehittämistä. Rovaniemen ammattikorkeakoulussa opetus toteutetaan työelämäläheisesti ja oppilaitoksen tarkoituksena on ylläpitää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. (RAMK Toimintakertomus 2011, 3.) Innovaatiotoiminnan pohjalle on luotu Lapin korkeakoulujen (LUC: RAMK, Lay, TOKEM) yhteinen innovaatio-ohjelma, jonka tavoitteena on edesauttaa alueellisen toiminta- ja palvelurakenteiden uudistamista sekä luoda työelämää palvelevaa tietoa. RAMK:n tarkoituksena innovaatio-ohjelmassa on tuoda alueen matkailuosaamista ja olosuhteita esiin edistämällä alueen palvelutuotantoa ja liiketoiminnan kehittämistä. RAMK edistää innovaatio-toiminnallaan kylmä- ja talvitekniikan kehittämistä, terveyttä ja hyvinvointia sekä alueen luonnon kestävästä hyödyntämisestä ottaen huomioon matkailun näkökulman. (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012a.) Alla olevassa kuvassa on esitetty Rovaniemen ammattikorkeakoulun profiloituminen pohjoisena aluevaikuttajana.

Kuvio 2. RAMK:n profiloituminen innovaatio-ohjelmassa (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012a).

Rovaniemen ammattikorkeakoulussa harjoitetaan erimuotoista yritys yhteistyötä riippuen koulutus alasta. RAMK järjestää yrityksille ja yhteisöille erilaisia koulutus- ja asiantuntijapalveluja. Lisäksi oppilaitos tarjoaa erilaisia testaus- ja tuotekehityspalveluita, sekä laitteisto- ja tilavuokrausta. (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012b.) Rovaniemen ammattikorkeakoululla on yritys yhteistyön ylläpitämiseen käytössään Jobstep-sovellus, johon yritykset voivat halutessaan lisätä tietoa avoimista harjoittelupaikoista, opinnäytetyö toimeksiannoista ja projekti/tehtävä toimeksiannoista. Jobstep palvelun tarkoituksena on tiivistää yhteistyötä oppilaitoksen ja yritysten välillä. Jobstep-sovelluksen käyttö Rovaniemen ammattikorkeakoulun rekrytointivälineenä on osittain tehontota, sillä sen saavutettavuus ja käyttömukavuus eivät välttämättä vastaa yritysten eivätkä opiskelijoiden tarpeita. Edellä mainittujen lisäksi Rovaniemen ammattikorkeakoululla on korkeakouluille tyypillistä julkaisutoimintaa. Julkaisupalvelun tarkoituksena on julkaista muun muassa tutkimus- ja kehittämistyöhön liittyviä tuloksia sekä oppimismateriaalia (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012c).

Rovaniemen ammattikorkeakoululla on myös monialaisia yhteistyöympäristöjä, joiden avulla yritys yhteistyötä toteutetaan. Esimerkki tällaisesta on InnoAkateemia, joka toimii Matkailuinstituutin yhteydessä. InnoAkateemiassa opiskelijoilla on mahdollista opiskella työelämäläheisesti ja sen toiminnalla pyritään korostamaan eri kampusten välistä, sekä alueella toimivan matkailuelinkeinon ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. (Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012d.) Lisäksi Rovaniemen ammattikorkeakoulussa on käynnissä erilaisia hankkeita, esimerkkinä ProtoProducts, joiden tarkoituksena on kehittää ja ylläpitää yritys yhteistyötä. Hankke-esimerkkinä voidaan esittää myös Rovaniemen ammattikorkeakoulussa kesällä 2011 käynnistynyttä Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa projektia, Unelmatehdas–matkailun ja elämystuotannon esihautomohanketta. Hankkeessa on mukana koko Lapin korkeakoulukonserni ja sen toiminnan tarkoituksena on luoda monialaista yhteistyötä, oppilaiden, opettajien ja yritysten välille. Unelmatehtaan tarkoituksena on tukea tuote-, palvelu- ja yritysideoiden syntymistä sekä niihin liittyvän liiketoiminnan kehittämistä. Unelmatehdas tarjoaa opiskelijoille vaihtoehtoisen oppimisympäristön, jossa opinnot suoritetaan perinteisten luento-

jen ja kuvitteellisten harjoitustöiden sijaan tekemällä oikeita työelämän toimeksiantoja. Unelmatehtaassa opiskelija voi kehittää omaa tuote-, palvelu- tai yritys-ideaansa tai työstää toimeksiantona saatua ideaa ohjatusti ja tuetusti.

Rovaniemen ammattikorkeakoulussa käynnistyy 2013 uusi opetussuunnitelmalli KOTA (kokemuksesta oppimalla tulevaisuuden avaimet). KOTA-malli rakentuu PBL (problem based learning), eli ongelmaperustaiseen oppimismalliin pohjalle. (Kotaa rakentamaan 2012.) Ongelmaperustaisen oppimisen lähtökohdiana on käytännön työelämässä kohdatut ongelmat ja kehityskohteet. Oppimistilanteissa pienopiskelijaryhmä hakee ratkaisua työelämässä kohdattaviin realistisiin ongelmiin. Ongelmaperusteisen oppimisen peruslähtökohtana on teorian ja käytännön yhdistyminen oppimisessa. Opiskelijaryhmä kantaa vastuun tiedonhankinnasta, mutta ohjaava opettaja on tukena koko oppimisprosessin ajan. Ongelmaperustaisessa oppimisessa oppilas- ja opettajaroolit eivät noudata perinteistä mallia, vaan opettaja toimii opiskelijoiden ohjaajana ja oppimisen tukijana. (Poikela 1998, 6,36.) KOTA-oppimismallin tarkoituksena on luoda monialaista, työelämälähtöistä, kansainvälistä ja yhteisöllistä oppimista. KOTA-mallissa korostuu käytännön ongelmista koostuva oppiminen ja se edistää yritys yhteistyötä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. (Mastosaari, 2012.) KOTA-mallissa oppiminen tapahtuu monimuotoisissa oppimisympäristöissä, joita ovat esimerkiksi oppilaitosten laboratoriot, virtuaaliympäristöt sekä erilaiset hankkeet. KOTA-mallissa opiskelijan vastuu oppimisestaan kasvaa ja siinä korostuu yhteisöllisyys, sillä opinnot suoritetaan pienryhmissä. KOTA-mallin toteutuessa suunnitellusti, se edistää työelämälähtöisyyttä ja yritys yhteistyötä. (Kotaa rakentamaan 2012.)

5.2 Yritys yhteistyön toteutus liiketalouden koulutusohjelmassa

Rovaniemen ammattikorkeakoululla on erilaisia väyliä, joiden avulla yritys yhteistyötä toteutetaan ja osittain yhteistyö on onnistunut. Myös liiketalouden koulutusohjelmassa hyödynnetään monimuotoista yhteistyötä opintojaksojen sisällön niin salliessa. Yritys yhteistyön sekä yritystoimeksiantojen käyttö opintojaksoilla vaatii opetushenkilöstöltä ja opiskelijoilta sitoutumista sekä tehokkuutta. Yritys-

yhteistyön taso ja monipuolisuus on myös koulutusohjelmassidonnaista. Opetussuunnitelmat vaihtelevat koulutusohjelmittain ja ainekohtaiset erot ovat suuria, joten yritysyhteistyön toteutuminen ja toimivuus riippuu koulutusalaista.

Esimerkki yritysyhteistyöstä liiketalouden koulutusohjelmassa on osuuskunta ProTokka. Rovaniemen ammattikorkeakoulu tarjosi syksyllä 2009 aloittaneille liiketalouden opiskelijoille mahdollisuuden uudenlaiseen työelämäläheiseen opiskeluun. Tällaisessa opiskelussa opintoja suoritetaan tekemällä yhteistyöprojekteja lappilaisten toimijoiden kanssa. Osuuskunnan tarjoamat palvelut koostuvat erilaisista markkinoinnin ja taloushallinnon osa-alueista. Työelämäläheinen opiskelijaryhmä koki, että oman osuuskunnan perustaminen tukisi opiskelijoiden oppimista ja opintosuunnitelmaa täyttäen liiketalouden opinnoille asetetut vaatimukset. Osuuskunta ProTokka perustettiin keväällä 2011 toimimaan liiketalouden koulutusohjelmassa yhtenä opetussuuntana taloushallinnon sekä markkinoinnin rinnalle. Osuuskunta ProTokan perustajien keskuudessa koettiin, että Rovaniemen ammattikorkeakoulun tradenomiopiskelijoiden sekä paikallisten toimijoiden välinen yhteistyö ei ollut riittävää ja sitä oli kehitettävä. Osuuskunnan tarkoituksena on luoda kontakteja työelämäänsä sekä yrityksiin jo opiskeluaikana, jotta työelämäänsä siirtyminen valmistumisen jälkeen helpottuisi ja opiskelijoilla olisi mahdollisimman kattava yhteistyöverkosto. (Meidän ProTokka 2012, 1.)

ProTokan oppiminen perustuu työelämän projektien toteuttamiseen, omaan tiedonhankintaan ja – jakamiseen sekä yhteisölliseen toimintaan. ProTokan jäsenet ovat kokeneet, että osuuskunnan antamat kokemukset, työelämäläheisyys sekä vastuu ja velvoitteet ovat opettaneet heitä paremmin, kuin perinteinen luentopohjainen opiskelumalli opettaa. (Meidän ProTokka 2012, 28.) Osuuskunnalle pyritään saamaan jatkuvuutta uusilla osuuskuntaan liittyvillä opiskelijoilla. Rovaniemen ammattikorkeakoulu tarjosi myös 2010 vuonna aloittaneille liiketalouden koulutusohjelman markkinointiin suuntautuneille opiskelijoille mahdollisuuden jatkaa osuuskunnan toimintaa. (Meidän ProTokka 2012, 8.) ProTokan perustajat ovat esittäneet käsikirjassaan, että tulevaisuudessa vastaavanlaista opiskeli-

joiden ylläpitämää yritystoimintaa tuettaisiin ammattikorkeakoulun puolelta ja toiminta olisi jatkuvaa (Meidän ProTokka 2012, 18).

5.3 Nykytila-analyysi yritysyhteistyöstä liiketalouden koulutusohjelmassa

Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman yritysyhteistyön kartoitus sekä nykytila-analyysi perustuvat opiskelijoiden ja eri toimijoiden välisten keskustelujen pohjalta tehtyihin päätelmiin sekä opetushenkilöstölle suunnattuun kyselytutkimukseen. Nykytila-analyysin avulla on tarkoitus kartoittaa miten yritysyhteistyö toimii ja mitkä ovat sen haasteet. Tässä opinnäytetyössä nykytila-analyysi on esitetty SWOT-analyysin muodossa. SWOT-analyysin avulla pystytään havainnollistamaan tämänhetkinen tilanne ymmärrettävästi ja selkeästi.

Nykytila-analyysissa huomioidaan yritysyhteistyön käytännön toteuttamisen näkökulma, eikä siinä paneuduta yritysyhteistyön toteutusmalleihin. SWOT-analyysin käyttöä nykytilanteen analysoinnin apuna perustellaan sillä, että se on työvälineenä monipuolinen. SWOT-analyysin pohjalta voidaan tehdä päätelmiä organisaation vahvuuksista sekä siitä, miten heikkouksia voidaan kehittää. SWOT-analyysi antaa lisäksi tietoa organisaation mahdollisuuksien hyödyntämisestä sekä auttaa kartoittamaan uhkia, joita organisaation toiminta mahdollisesti kohtaa. SWOT-analyysi rakennetaan yleensä sisäisten vahvuuksien ja heikkouksien, sekä ulkoisten mahdollisuuksien ja uhkien perusteella, mutta analyysin monipuolisuus antaa mahdollisuuden sen muokkaamisen tarpeiden mukaan. (Lindroos – Lohivesi 2004, 217–218.)

Liiketalouden koulutusohjelman yritys yhteistyön nykytilaa kuvaava SWOT-analyysi on rakennettu niin, että siinä huomioidaan organisaation sisäiset ja ulkoiset tekijät analyysin kaikissa kohdissa (vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat). Alla olevassa SWOT-analyysissä selviää liiketalouden koulutusohjelman yritys yhteistyön käytännön toteutuksen ja toimivuuden nykytilanne.

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> • Laaja-alainen osaaminen opettajien taholta • Monipuolinen opetussuunnitelma • Mahdollisuus monipuoliseen yhteistyöhön: ei ainoastaan harjoitteluja vaan myös muita yhteistyömalleja käytössä • Vahva toimintaympäristö ja elinkeino alueella • Opettajakunnan monimuotoisuus ja erilainen osaaminen • Opiskelijoiden monimuotoisuus ja erilaiset persoonallisuudet • Ammattikorkeakoulussa useita koulutusohjelmia: laaja-alaista yhteistyötä 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajankäytön haasteet: liian vähän aikaa suunnitella, yrityksillä kiire aikataulu, opintojaksojen ajallinen sijoittuminen • Sitoutumisongelmat opettajien ja oppilaiden osalla • Jatkuvat muutokset opetussuunnitelmiin • Raskas hallinnollinen byrokratia ei edesauta yritys-oppilaitos yhteistyötä • Persoonatekijät vaikuttavat opettajien ja opiskelijoiden motivaatioon • Ei ymmärretä ammattikorkeakoulujen lain määräämiä velvoitteita • Ei saada tuotettua yritysten tarpeenmukaisia ja laadultaan hyviä kokonaisuuksia • Fyysinen opetusympäristö ei tue kokonaisvaltaisesti oppimista • Tiedonkulku toimijoiden välillä heikkoa
MAHDOLLISUUDET	UHAT
<ul style="list-style-type: none"> • Kehittää toimiva organisaatio yhteistyön mahdollistamiseen • Hedelmällinen sekä antoisa yritysten ja koulutusohjelmien välinen kumppanuus • Luoda toimintamalli, jota koko ammattikorkeakoulu voi hyödyntää • Saada aikaan verkosto, jossa elinkeinoelämä, toimintaympäristö ja oppilaitos toimivat tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti yhdessä • Uusi ammattikorkeakoulu-uudistus vie yritys yhteistyötä eteenpäin 	<ul style="list-style-type: none"> • Motivaation ja ajan puute opettajilla • Ei saada tarvittavia resursseja yritys yhteistyön ylläpitämiseen • Näkemyserot opettajien ja hallinnon välillä yritys yhteistyöstä • Opiskelijoiden motivaation puute • Yritysnäkökulmaa ei huomioida yhteistyötä suunniteltaessa • Yrityksillä ei ole kiinnostusta yhteistyöhön <p>(Työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen kysely 2012)</p>

Taulukko 1. Nykytila-analyysi yritys yhteistyöstä liiketalouden koulutusohjelmassa

Liiketalouden koulutusohjelman opinto-oppaan mukaan koulutusohjelman tarkoituksena on tarjota opintoja, jotka antavat opiskelijoille pohjan tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävälle liiketoimintaosaamiselle. Opintojen tarkoituksena on edesauttaa opiskelijoiden osaamisen kasvamista työelämää vastaavaksi ja antaa perusta toimia koti- ja ulkomaisissa toimintaympäristöissä. Lisäksi opinnoissa korostetaan yhteistyötä alueen erilaisten yritysten ja muun elinkeinoelämän kanssa. Lisäksi opinnoilla pyritään helpottamaan verkostoitumista ja niillä halutaan edesauttaa yrittämistä ja yritystoimintaa. (RAMK Opinto-opas 2011- 2012, 134.)

Liiketalouden koulutusohjelman, kuten myös muiden ammattikorkeakouluissa toimivien opintosuuntausten, tarkoituksena on niin lain mukaan kuin itse asetettujen tavoitteiden mukaankin, edesauttaa yritysyhteistyötä ja alueen toimintaympäristön kehitystä. Kaiken opetuksen ja oheispalveluiden tulisi mukailla niille asetettuja tavoitteita ja vaatimuksia. Yritysyhteistyön toimivuutta ja sen antamaa hyötyä ei ole tarkasteltu niin perusteellisesti kuin olisi tarvetta. Opiskelijänäkökulmasta tarkasteltaessa, voidaan havaita, että todelliset työelämälähtöiset sekä työelämäläheiset toimeksiannot ja oppimistehtävät nostavat opiskelumotivaatiota jonkin verran. Näkökulma perustuu havainnointiin, jota opintojaksoja ja oppimisprosessia seurattaessa voi tehdä. Työelämään liittyvät toimeksiannot ja oikeille yrityksille suunnatut tehtävät auttavat opiskelijoita sitoutumaan sekä tuottamaan laadukasta materiaalia opintojaksoilla. Myös opettajan kannustava, mutta kriittinen ote opetukseen sekä oppimistehtävien tuottamiseen vaikuttavat opiskelijoiden tuottamaan materiaaliin tasoon.

Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman yritysyhteistyön kattavuus sekä yhteistyön toimivuus ovat haasteen edessä, sillä koko ammattikorkeakoulu tulee muuttamaan ammattikorkeakoulu-uudistuksen myötä. KOTA-mallin opetussuunnitelman tullessa käyttöön vuonna 2013, yritysyhteistyön käyttö, työelämän toimeksiannot sekä työelämäläheisyys tulevat oletettavasti lisääntymään. Opetushenkilöstö ja koulutuksen suunnittelusta vastaavat

henkilöt ovat haasteen edessä, sillä yhteistyömalleja ja tapoja tulee kehittää KOTA-malliin sopiviksi. (Mastosaari, 2012.)

5.4 Yritysyhteistyö muualla

Jotta saadaan kokonaiskuva yritysyhteistyön tarpeellisuudesta ja toteutumisesta ammattikorkeakouluissa, on syytä tarkastella yhteistyömalleja muissa samantapaisissa oppilaitoksissa. Suomessa toimii 25 ammattikorkeakoulua, joista suurin osa on Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla. Ammattikorkeakouluissa tarjotaan opetusta laaja-alaisesti ja opetus tukee alueellista kehittämistä sekä toiminta-alueen elinkeinoelämää. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012b.) Opin- näytetyössä tarkastellaan Suomessa toimivia oppilaitoksia, joissa on liiketalouden koulutusohjelma. Oppilaitokset valikoituivat alueellisin perustein, koska työhön haluttiin saada näkökulma eri puolella maata toimivista oppilaitoksista. Lähemmän tarkastelun kohteena olevat ammattikorkeakoulut ovat: Metropolia ammattikorkeakoulu pääkaupunkiseudulla, Tampereen ammattikorkeakoulu sekä Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Oppilaitosten internet-sivuja tarkasteltaessa voidaan havaita, että näissä ammattikorkeakouluissa toimivilla liiketalouden koulutusohjelmilla on erimuotoista ja kattavaa yhteistyötä alueen yritysten sekä muiden toimijoiden kanssa. Oppilaitosten yritysyhteistyötä on tarkasteltu sekä yleisellä koko oppilaitosta koskevalla tasolla, että liiketalouden koulutusohjelmien yritysyhteistyön tasolla. Yhteistyön kartoituksen tarkoituksena on luoda käsitys hyvistä käytänteistä muissa ammattikorkeakouluissa.

5.4.1 Metropolia ammattikorkeakoulu

Metropolia ammattikorkeakoulu toimii pääkaupunkiseudulla ja on Suomen suurin ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun eri toimipisteissä opiskelee yhteensä noin 16 000 opiskelijaa eri aloilla. Metropolian koulutustarjonta koostuu muun muassa liiketalouden, sosiaali- ja terveysalan sekä tekniikanalan koulutusohjelmista. (Metropolia 2012a.) Suomenkielistä liiketalouden koulutusta tarjotaan Vantaan toimipisteessä nuoriso- ja aikuisopintoina. Vantaalla toimiva liiketoimintaosaamisen yksikkö tarjoaa laaja-alaista liiketalouden opetusta. (Metropolia 2012b.) Liiketoimintayksikkö tarjoaa yrityksille erilaisia yhteistyömuotoja, joilla

kehitetään yritystoimintaa sekä opiskelijoiden osaamista. Opinnäytetyö-, harjoittelu- ja projektitoimeksiantojen lisäksi Metropolia tarjoaa yrityksille räätälöityjä yhteistyömalleja yrityksen ja opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Metropolian liiketoimintayksikön yhteistyömalleja ovat muun muassa: tutkimus- ja kehitysyhteistyö sekä erilaiset liiketoimintaosaamiseen liittyvät koulutus- ja valmennusyhteistyöt. (Metropolia 2012c.)

Metropolia tarjoaa yrityksille myös innovaatioprojekteja, joissa monialainen pienopiskelijaryhmä tuottaa yritykselle tarpeenmukaista, liiketoiminnan kehittämiseen liittyvää materiaalia ja apuvälineitä. Metropolia ammattikorkeakoulussa hyödynnetään koulutusalojen tarjoamaa erityisosaamista yhdistämällä eri alojen opiskelijoita pienryhmiksi. Metropolia ammattikorkeakoulun liiketoimintayksikön tarjoamat yhteistyömallit on helposti nähtävillä oppilaitoksen internet-sivuilta ja yritysyhteistyön merkitystä on korostettu. Oppilaitokselle on selkeästi tärkeää, että yhteistyö alueen toimijoiden kanssa on monipuolista ja tuottavaa. Lisäksi oppilaitos huomioi selkeästi opiskelijalähtöisyyden ja sen, että käytännönläheisyys lisää oppimistuloksia. (Metropolia 2012d.)

5.4.2 Tampereen ammattikorkeakoulu

Tampereen ammattikorkeakoulu tarjoaa opetusta Tampereen lisäksi Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa sekä Virroilla. Ammattikorkeakoulussa opiskelee yhteensä noin 10 000 opiskelijaa muun muassa tekniikan, liiketalouden ja matkailun aloilla. Suomenkielistä liiketalouden koulutusta tarjotaan kaikissa Tampereen ammattikorkeakoulun toimipisteissä. Tampereen liiketalouden yksikössä opiskelijalla on mahdollisuus ensimmäisen vuoden jälkeen suuntautua yrittäjyyteen Proakatemiassa tai erikoistua oikeudelliseen asiantuntijuuteen. Lähemmässä tarkastelussa on Tampereen liiketalouden yksikkö ja siellä toimiva Proakatemia, sillä sen toiminta perustuu täysin yritysyhteistyöhön. (Tampereen ammattikorkeakoulu 2012a.) Proakatemian tarjoama oppimismalli korostaa yrittäjyyttä sekä antaa valmiuksia yrittäjänä toimimiseen. Opiskelu yrittäjyyteen lähtee tiimiyrittäjyyden perustamisesta, joka koostuu 15–20 liiketalouden ja tietotekniikan opiskelijasta. Proakatemia Tampereella toimii yhteistyössä alueen elinkeinon kanssa,

tuottamalla heille palvelujaan sekä osaamistaan. Työelämälle tuotettavia palveluita ovat muun muassa erilaiset myyntiin ja markkinointiin liittyvät projektit, yritysviestintään liittyvät projektit, sekä graafista suunnittelua ja tapahtumien järjestämistä.

Oppimisprosessi Proakatemiassa on hyvin käytännönläheistä ja se pitää sisällään työelämälle tuotettujen projektien lisäksi muun muassa tiimipalavereita, tiimiyrityksen liiketoiminnan kehittämistä sekä pienryhmäopiskelua. Itsenäisen tiedonhaun merkitys Proakatemiassa on kaiken toiminnan ydin, sillä akatemiaiset eivät osallistu luennoille, vaan oppiminen tapahtuu lukemalla, teorian soveltamisella käytäntöön sekä osallistumalla seminaareihin. (Proakatemia 2012.) Tampereen ammattikorkeakoulun internet-sivuilta voidaan huomata, että työelämäläheisyys huomioidaan oppilaitoksen kaikessa toiminnassa. Työelämälle tuotettavia palveluita varten ammattikorkeakoulussa on nimetty avainasiakasopettajia jokaisesta yksiköstä. Avainasiakasopettajat yhdessä kehittämis- ja koulutuspalveluiden asiantuntijoiden kanssa räätälöivät palvelukokonaisuuden vastaamaan yritysten tarpeita. Tampereen ammattikorkeakoulun tuottamia palveluita ovat muun muassa organisaatiolle räätälöity henkilöstökoulutus, erilaiset tutkimus- ja kehityshankkeet sekä mittaus- ja analyysipalvelut. (Tampereen ammattikorkeakoulu 2012b.) Lisäksi Tampereen ammattikorkeakoulu tarjoaa yrityksille mahdollisuuden kumppanuusohjelmaan, jonka tavoitteena on saada aikaan kokonaisvaltainen yhteistyö ammattikorkeakoulun sekä yrityksen välille. Kumppanuuspalvelussa kartoitetaan yrityksen tarpeet, joiden pohjalta luodaan 2-3 vuoden kehittämisohjelma. Yrityksen kehittämisohjelmaan nimetään monialainen opiskelijatiimi, jotka toimivat yhdessä avainasiakashenkilön kanssa yrityksen toiminnan tehostamiseksi. (Tampereen ammattikorkeakoulu 2012c.)

5.4.3 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu toimii nimensä mukaisesti Kemi-Tornion alueella. Oppilaitos tarjoaa suomenkielistä liiketalouden opetusta molemmissa toimipaikoissa. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa on yhteensä noin 3000 opiskelijaa ja opetusta tarjotaan muun muassa liiketalouden-, kulttuurin- ja liikenteen

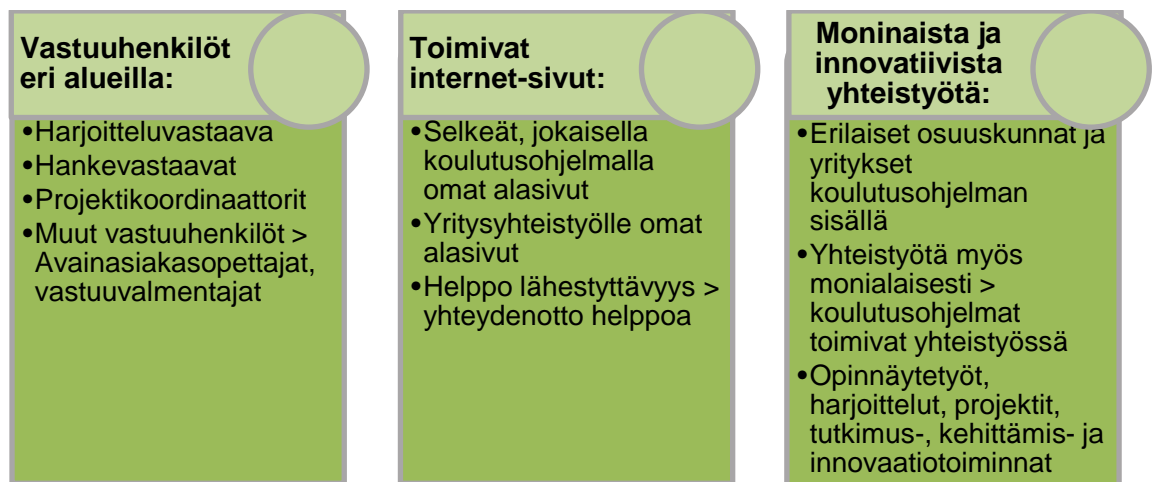
aloilla. Ammattikorkeakoulun päätavoitteina on järjestää työelämäläheistä opetusta sekä tehdä tutkimus- ja kehittämistyötä, jotka lisäävät alueen hyvinvointia. Liiketalouden koulutusohjelma on Kemi-Torniossa jaettu osa-alueisiin. Kemin toimipisteessä opintosuunta keskittyy logistiikkaan ja Torniossa kansainväliseen kauppaan, yritystoimintaan ja markkinointiin. (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012a, b.) Liiketalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmassa korostetaan yritysyhteistyön merkitystä opintokokonaisuuden rakentamisessa. Opintojaksokokonaisuudet suunnitellaan niin, että ne ovat käytännönläheisiä ja opintoihin sisältyy yhteistyötä alueen yritysten kanssa. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu tarjoaa yrityksille yleisiä palveluita, kuten opinnäytetöitä ja harjoittelijoita, mutta tarjolla on myös monimuotoisempaa ja kattavampaa yhteistyötä. (Tornion ammattikorkeakoulu 2012c.)

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa toimii Liikeakatemia, jonka tarkoituksena on tarjota liike-elämän sekä kulttuurialan tutkimus-, kehittämis- ja koulutuspalveluita alueella toimiville yrityksille. Liikeakatemiassa tarjotut palvelut tuotetaan oppilastyönä tiimiyrityksissä, joissa opiskelijat saavat kosketuspintaa yrittäjyyteen ohjatussa ympäristössä. Tiimiyritysten tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia yrittäjyyteen, mahdollistaa oppimisen työelämäläheisesti ja auttaa luomaan verkostoa alueen eri toimijoiden kanssa. Liikeakatemiasta vastaa muutama vastuuvallmentaja, joiden kautta toimeksiannot siirtyvät opiskelijoille. (Tornion ammattikorkeakoulu 2012d.) Liikeakatemia, Kemi-Tornion hanketoiminta ja muu yritysyhteistyö ovat selkeästi esillä ja saavutettavissa korkeakoulun internet-sivuilla. Yritysten yhteydenottomahdollisuus on tehty helpoksi ja vaivattomaksi, joten yritysyhteistyön merkitys on selvästi huomioitu oppilaitoksen palvelurakennetta suunniteltaessa. Jokaisen koulutusohjelman tarjoamat palvelut, niin opintojen kuin yhteistyön osalta, on selkeästi eritelty korkeakoulun internet-sivuilla. (Kemi-Tornio ammattikorkeakoulu 2012e.)

5.4.4 Yhteenveto yritysyhteistyöstä tutkituissa ammattikorkeakouluissa

Yritysyhteistyön laajuus ja kattavuus riippuu täysin ammattikorkeakoulun tavoiteasettelusta ja strategiasta. Yleisellä tasolla tarkasteltuna, voidaan kuitenkin

havaita, että yritys yhteistyön merkitys on suurta ja siihen panostetaan oppilaitoksissa. Metropolian sekä Tampereen ammattikorkeakoulut ovat oppilas- ja henkilöstömääriltään suuria oppilaitoksia, joten yritys yhteistyön toteuttamiseen on oletettavasti enemmän resursseja. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa oppilaiden ja henkilöstön määrä on edellisiin verrattuna vähäisempää, mutta yritys yhteistyö ja sen käyttö ovat suhteutettuna samalla tasolla. Alla olevassa kuviossa näkyy tiivistettynä muutamia poimintoja yritys yhteistyön toteutumisesta tarkastelluissa ammattikorkeakouluissa.

Taulukko 2. Yritys yhteistyö muualla

6 KYSELYN JA SÄHKÖPOSTITIEDUSTELUN ANALYSOINTI

6.1 Kyselyn analyysi

Opetushenkilöstölle lähetetyn kyselyn tarkoituksena oli selvittää opetushenkilöstön näkemyksiä, kokemuksia ja mahdollisia ongelmia liittyen yritysysteistyön toteuttamiseen ja toimivuuteen Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa. Kysely lähetettiin sähköisesti Webropol-sovelluksen kautta. Sähköisen kyselyn käyttöä perusteltiin sillä, että kyselyyn haluttiin saada mahdollisimman kattavia, kriittisiä ja oikeellisia vastauksia opetushenkilöstöltä. Sähköinen kysely takasi opettajille anonymiteetin vastaamisessa ja opinnäytetyön tekijät kokivat, että tämä edesauttoi hyödyllisten vastausten keräämisessä.

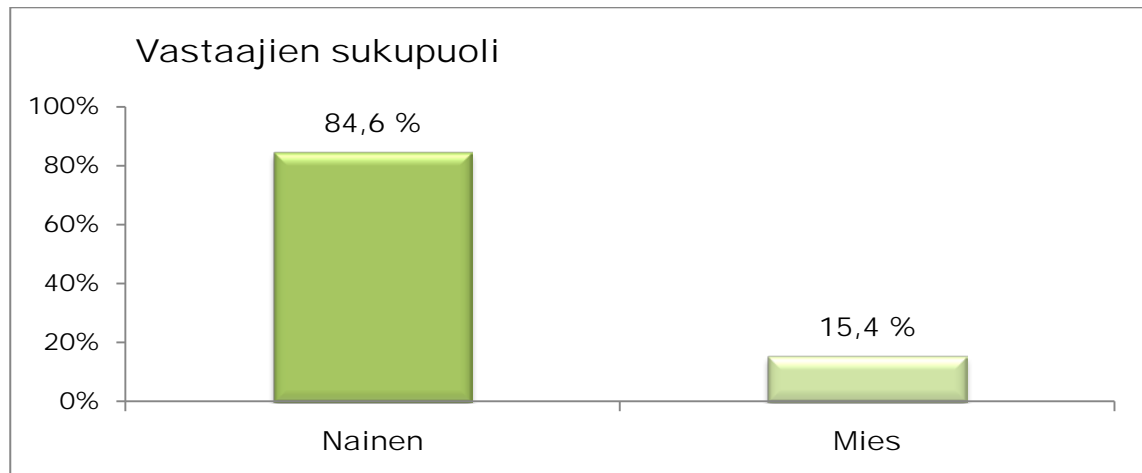
Sähköinen kysely lähetettiin 25 liiketalouden koulutusohjelmassa opettavalle henkilölle. Kyselyn kohderyhmäksi valikoitui opetushenkilöstö, joiden työsuhde oli joko virkasuhde tai määräaikainen tuntiopettajuus. Kyselyn vastaamisajankohta oli 25.5.2012–8.6.2012, eli yhtäjaksoisesti vastaamiseen oli aikaa kaksi viikkoa. Ajankohta kyselylle ei ollut paras mahdollinen, sillä opetushenkilöstöllä on tyypillisesti keväisin paljon työtehtäviä kesälomista johtuen. Kyselyyn vastanneita oli kyselyajan loputtua yhteensä 13, eli vastausprosentti oli 52. Kaiken tieteellisen tiedonkeräämisen perusta on aineiston luotettavuus, joka kohdistuu tutkimusmenetelmiin, tutkimusprosessiin sekä tutkimustuloksiin. Perinteisesti määrällisen tutkimuksen luotettavuutta on perusteltu tutkimuksen reliabiliteetin eli luotettavuuden ja validiteetin eli pätevyyden avulla. Kyseessä olevan kyselytutkimuksen luotettavuutta perustellaan saadun tiedon käyttökelpoisuudella, sillä kyseessä on kehittämistyö. Lisäksi kehittämistyöhön liittyvän kyselytutkimuksen antaman tiedon tulee olla hyödyllistä, sekä toistettavissa. Opinnäytetyöhön tehty kyselytutkimus on antanut tekijöilleen hyödyllistä tietoa, jota voidaan käyttää hyväksi kehitettäessä työvälineitä yritysysteistyön toimivuuden parantamiseksi. Kyselytutkimuksen luotettavuutta perustellaan myös vastauksien yhdenmukaisuudella ja toistettavuudella. (Toikka–Rantanen 2009, 121–123.)

Kyselyn analysointi tehtiin Webropol-sovelluksen ja Excel-
taulukkolaskentaohjelman avulla. Molemmilla ohjelmilla muodostettiin taulukoita,
joilla kyselyn vastauksia pyrittiin havainnollistamaan. Määrälliset kysymykset on
pääosin esitetty taulukon muodossa ja niissä esitetyt luvut ovat prosenttilukuja.
Prosenttiluvut kertovat prosentuaalisen määrän koko vastausjoukosta. Laadulliset
kysymykset on purettu analyysiin kirjallisina ja mahdollisimman kattavina.

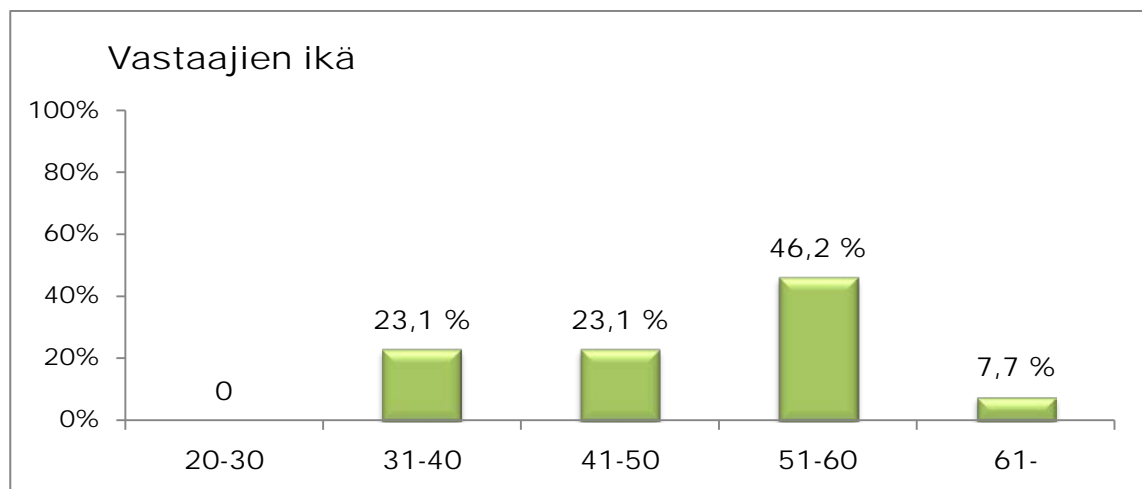
Analysoinnin aluksi puretaan peruskysymysjoukko, joissa selvisi vastaajien su-
kupuoli, ikä ja niin edelleen. Lisäksi analysoinnissa huomioitiin opetushenkilös-
tön persoonallisuustekijät ja ryhmätyötaidot. Niillä koettiin olevan vaikutusta vas-
tauksiin, sekä yleiseen suhtautumiseen liittyen yritysysteistyöhön. Seuraavaksi
analysoinnissa havainnoidaan opetushenkilöstön suhtautumista yritysysteistyötä
kohtaan, sekä yritysysteistyön tarpeellisuutta osana opetusta. Analysoinnissa
otetaan huomioon myös yhtenäisen toimintamallin kehittämiseen liittyviä seikko-
ja ja kartoitetaan sen tarpeellisuutta. Analysoinnin lopussa käsitellään opetus-
henkilöstön mielipiteitä opetussuunnitelmien tehokkuuteen ja työaikajärjestelyyn
liittyen yritysysteistyön sisällyttämiseen opintojaksoille.

6.1.1 Vastaajien perustiedot ja persoonallisuustekijät

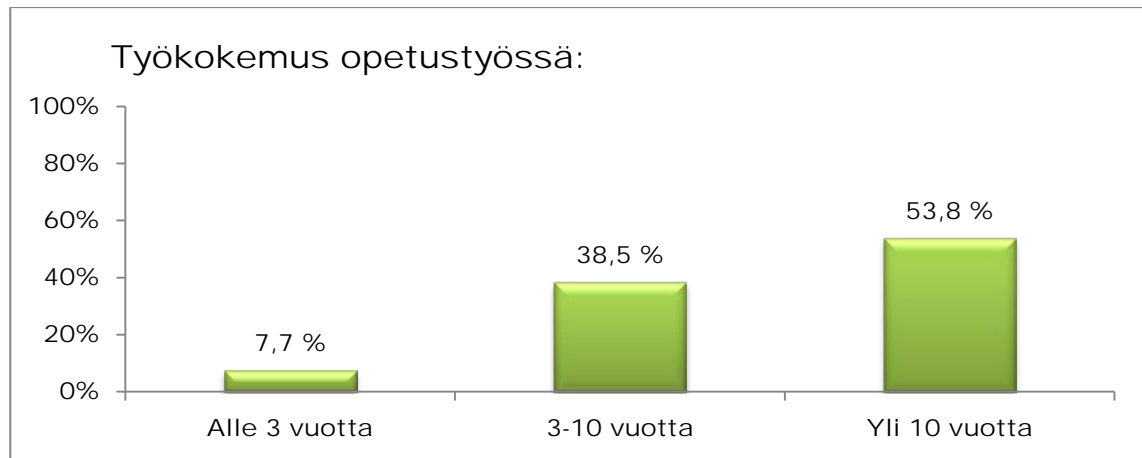
Kuvio 3. Vastaajien sukupuoli

Yllä olevasta kuviosta ilmenee vastaajien sukupuolijakauma. Suurin osa vastaajista (84,6 %) oli naisia. Liiketalouden koulutusohjelman opetushenkilöstöstä valtaosa on naissukupuolta, joten vastaukset selittyvät sillä.

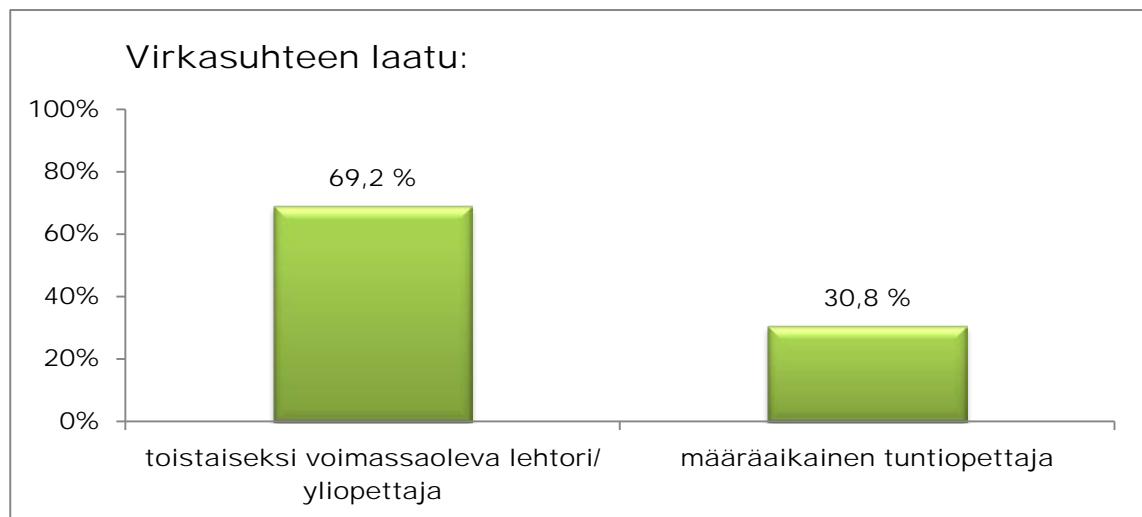
Kuvio 4. Vastaajien ikä

Kyselyn toisena peruskysymyksenä kartoitettiin vastaajien ikäjakaumaa. Vastaajista 46,2 prosenttia on iältään 51–60 –vuotiaita. Tämä ikäluokka on suurin vastaajaryhmä. Toisena suurena ikäluokkana ovat 31–40 vuotiaat, sekä 41–50 vuotiaat, joita kumpaakin ikäryhmää oli 23,1 prosenttia.

Kuvio 5. Työkokemus opetustyössä

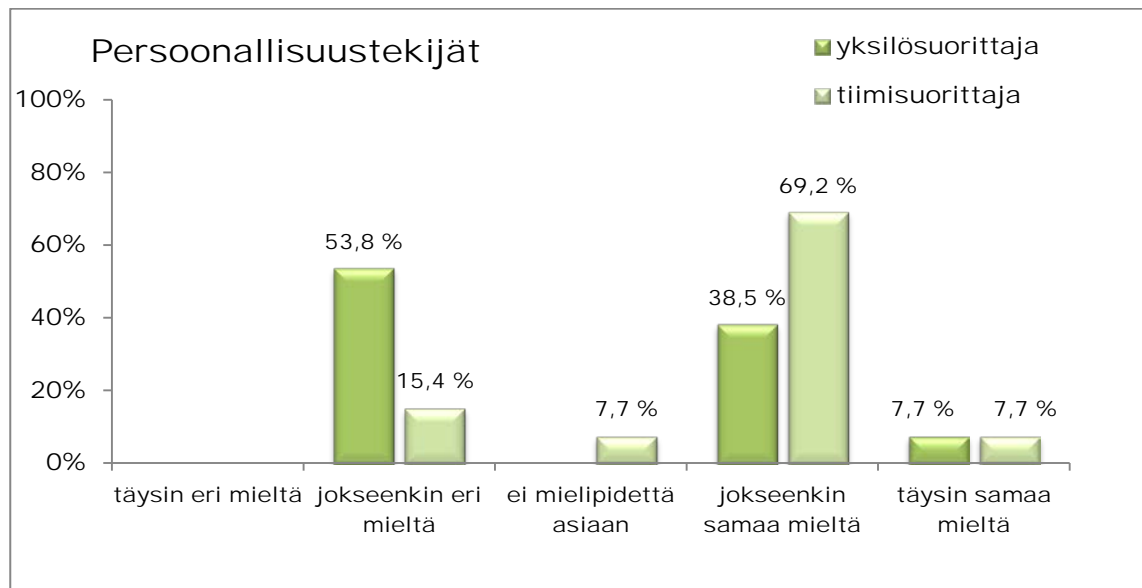
Oheisesta taulukosta selviää vastaajien työkokemusvuodet opetustyössä. Valtaosa (53,8 %) vastaajista on työskennellyt opetustyössä yli 10 vuotta. Vastaajista 7,7 prosenttia on työskennellyt opetustyössä alle kolme vuotta. Vastaajien ikäjakaumasta on huomattavissa yhtäläisyys työkokemusvuosiin. Valtaosa vastaajista oli iältään 51–60 vuotta, joten työkokemusvuodet selittyvät sen avulla.

Kuvio 6. Virkasuhteen laatu

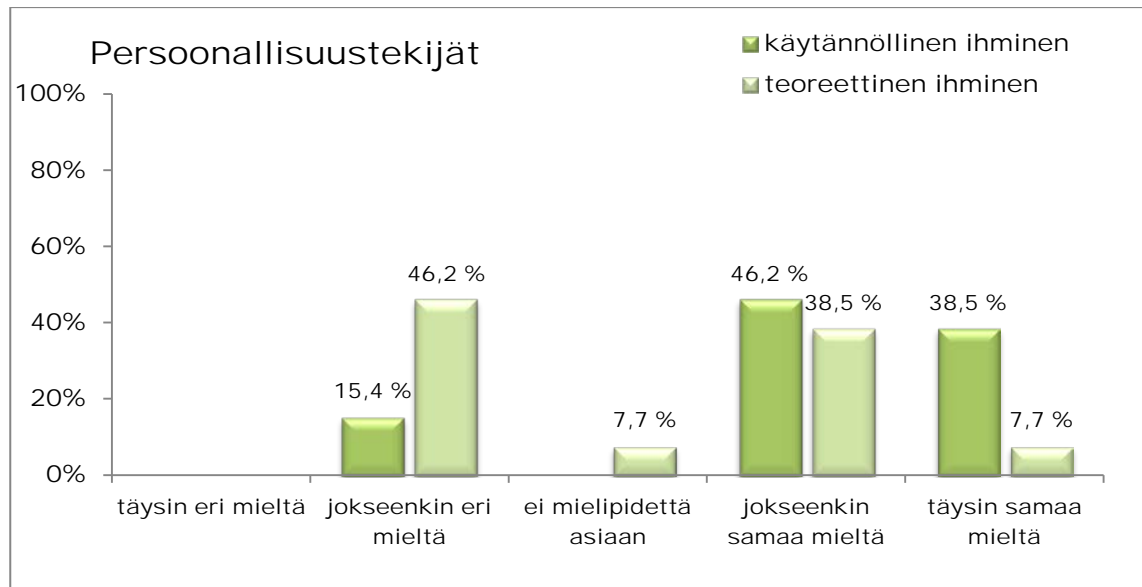
Suurin osa kyselyyn vastanneista, (69,2 %) työskentelee liiketalouden koulutusohjelmassa toistaiseksi voimassaolevana lehtorina/yliopettajana. Vastaajista 30,8 prosenttia kertoi työsuhteensa olevan määräaikainen tuntiopettajan virkasuhde.

Niitamo kertoo kirjassaan Henkilöarviomenetelmät työelämässä, kuinka persoonallisuustekijät vaikuttavat henkilön tapaan käyttää tietoaan, taitojaan ja kykyään niin työelämässä kuin yksityiselämässä (Niitamo 2003, 154). Kyselyä tehtäessä koettiin, että yksilön henkilökohtaisilla ominaisuuksilla voi olla vaikutusta henkilön vastauksiin. Avoin ja tiimihenkinen ihminen on oletettavasti halukkaampi yritysysteistyön käyttämiseen opintojaksoilla sekä sopeutuvampi muutoksiin, kuin sisäänpäin suuntautunut yksilösuorittaja on.

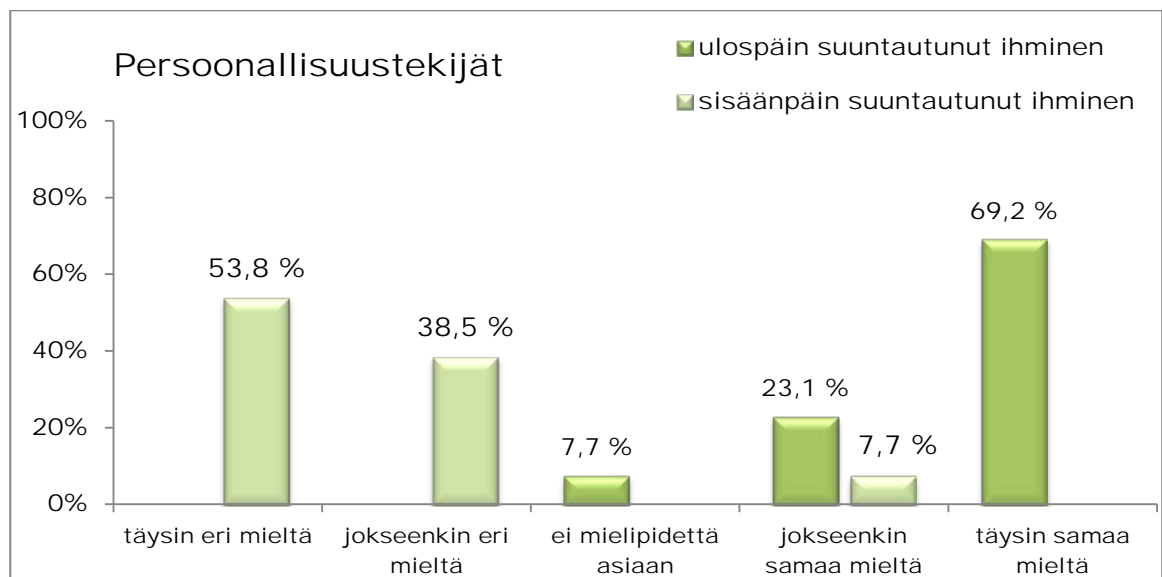
Kuvio 7. Persoonallisuustekijät: Yksilösuorittaja, tiimisuorittaja

Kyselyyn vastanneista henkilöistä, 69,2 prosenttia kokee olevansa tiimisuorittaja. Ja vastaavasti 38,5 prosenttia vastanneista kokee olevansa yksilösuorittaja. Vastauksista voidaan havaita, että tiimisuorittajien määrä on suurempi kuin yksilösuorittajien.

Kuvio 8. Persoonallisuustekijät: käytännöllinen, teoreettinen

Vastanneista valtaosa on täysin (38,5 %) tai jokseenkin (46,2 %) käytännöllisiä ihmisiä. Vastaavasti jokseenkin teoreettisia ihmisiä oli vastanneista (38,5 %). Vastauksista voidaan havaita, että valtaosa opetushenkilöstöstä on käytännöllisiä ihmisiä.

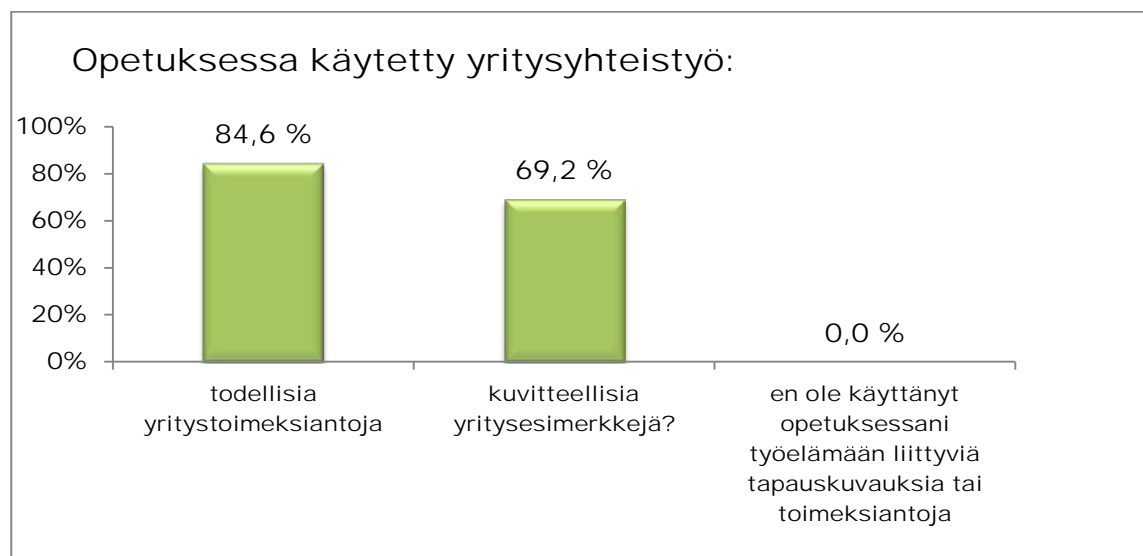
Kuvio 9. Persoonallisuustekijät: Ulospäin suuntautunut, sisäänpäin suuntautunut

Valtaosa (69,2 %) vastanneista kokee olevansa täysin ulospäin suuntautunut ihminen. Ainoastaan (7,7 %) vastanneista on jokseenkin sisäänpäin suuntautunut ihminen.

Persoonallisuustekijä kysymysten vastauksista, voidaan havaita, että valtaosa Rovaniemen ammattikorkeakoulun opetushenkilöstöstä kokee olevansa tiimi-suorittajia, käytännönläheisiä ja ulospäin suuntautuneita ihmisiä.

6.1.2 Yritysyhteistyön käyttö ja tarpeellisuus

Opinnäytetyötä varten tehdyn kyselyn toisena teemana oli yritysyhteistyö. Näillä kysymyksillä kartoitettiin opetushenkilöstön suhtautumista yritysyhteistyön käyttöön opintojaksoilla sekä yritysyhteistyön tarpeellisuutta.

Kuvio 10. Opetuksessa käytetty yritysyhteistyö

Yllä olevassa kuviossa näkyy opetuksessa käytetyn yritysyhteistyön laatu. Kysymys oli monivalintakysymys, joten vastaaja on voinut vastata kaikkiin vastausvaihtoehtoihin. Vastauksista huomataan, että opetuksessa on käytetty niin todellisia yritystoimeksiantoja, kuin kuvitteellisia yritys esimerkkejä.

Lisäksi kysymyksessä oli avoin vastauskenttä, johon opetushenkilöstö on voinut kuvailla käyttämiään yritysyhteistyömuotoja. Opetushenkilöstön vastauksia tarkasteltaessa voidaan huomata, että yhteistyömuodot ovat erittäin laaja-alaisia ja monimuotoisia. Opetushenkilöstön mielipiteistä selvisi myös, että aiemmin, vuosia sitten yritysyhteistyö on ollut kattavampaa ja sen toteutus on onnistunut nykyistä paremmin.

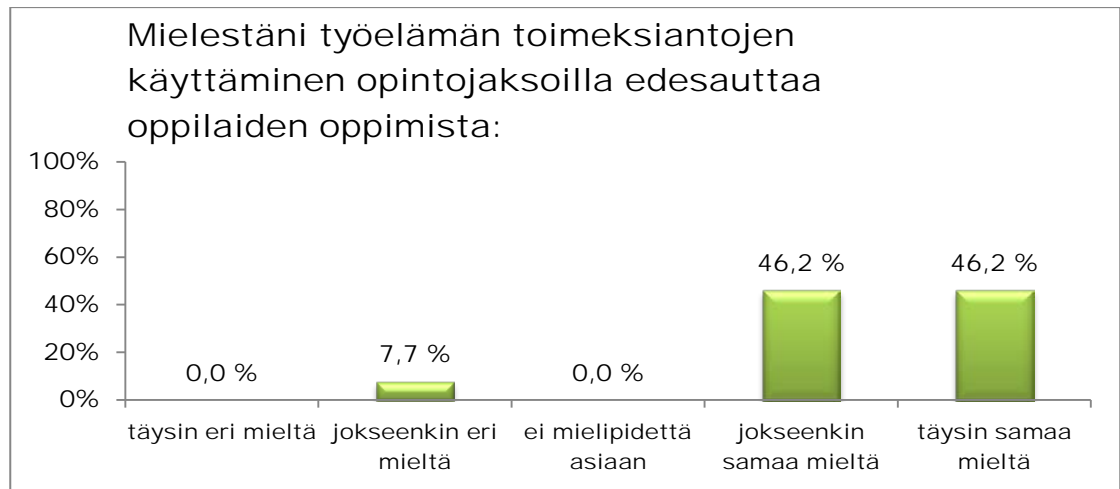
Kyselyn perusteella opetuksessa on käytetty seuraavanlaisia yritys- ja hanketoimeksiannoita:

ESIMERKKEJÄ OPETUKSESSA KÄYTETYISTÄ YRITYS- JA HANKETOIMEKSIANNOISTA:

- Kehittämis-, markkinointi-, liiketoiminta- ja hankesuunnitelmia
- Markkinointi- ja markkinatutkimuksia
- Markkinointimateriaalin suunnittelu ja toteutus
- Tapahtumien, kampanjoiden, seminaarien suunnittelu ja toteutus
- Analyyseja: toimiala, kilpailija, liiketoimintaympäristö
- Tiedottamiseen liittyviä asioita
- Rahoituksen ja logistiikan suunnittelua
- Mystery Shopping
- Projektien suunnittelu ja toteutus
- Yrityksen kansainvälistymiseen liittyviä suunnittelutehtäviä
- Erilaisia hinnoittelulaskelmia
- Yrityksen perustamiseen liittyviä laskelmia ja selvityksiä

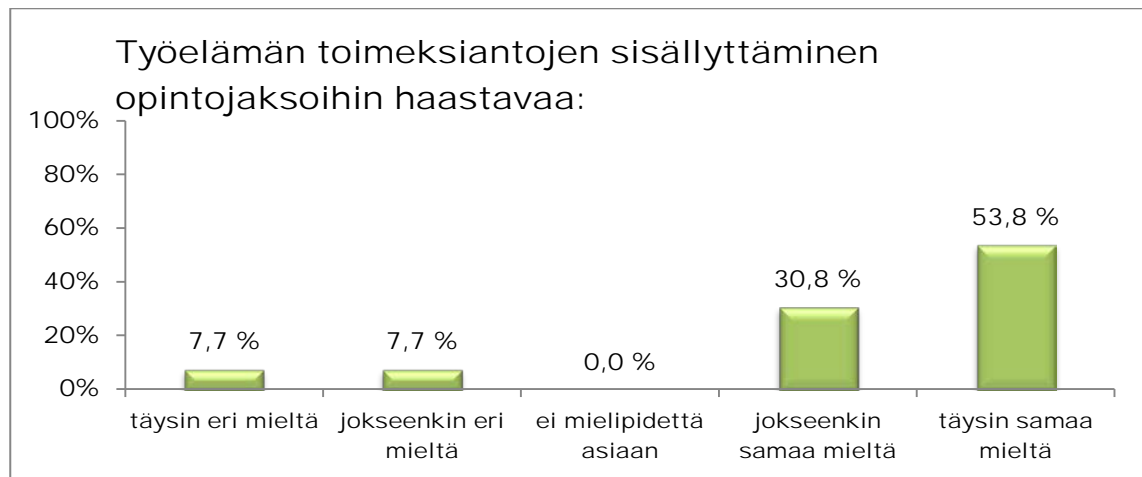
(Työvälineitä yritysysteistyön kehittämiseen kysely 2012.)

Taulukko 3. Esimerkkejä opetuksessa käytetyistä yritys- ja hanketoimeksiannoista

Kuvio 11. Työelämän toimeksiantojen käyttö

Valtaosa (46,2 % täysin samaa mieltä, 46,2 % jokseenkin samaa mieltä) vastanneista kokee työelämän toimeksiantojen käytön opintojaksoilla edesauttavan oppimista. Ainoastaan 7,7 prosenttia vastanneista kokee toimeksiantojen käytön opintojaksoilla heikentävän oppilaiden oppimista.

Kuvio 12. Työelämän toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoihin

Työelämän toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoille koetaan valtaosan (53,8 %) mielestä haastavaksi ja jokseenkin haastavaksi sen kokee 30,8 prosenttia vastaajista.

Kuvioiden 11 ja 12 taustalla olleiden kysymysten jälkeen oli avoin vastauskenttä, johon vastaajat ovat voineet kertoa mielipiteensä liittyen työelämän- ja hanke toimeksiantojen käyttöön opetuksessa. Avoimista vastauksista käy ilmi, että yri-

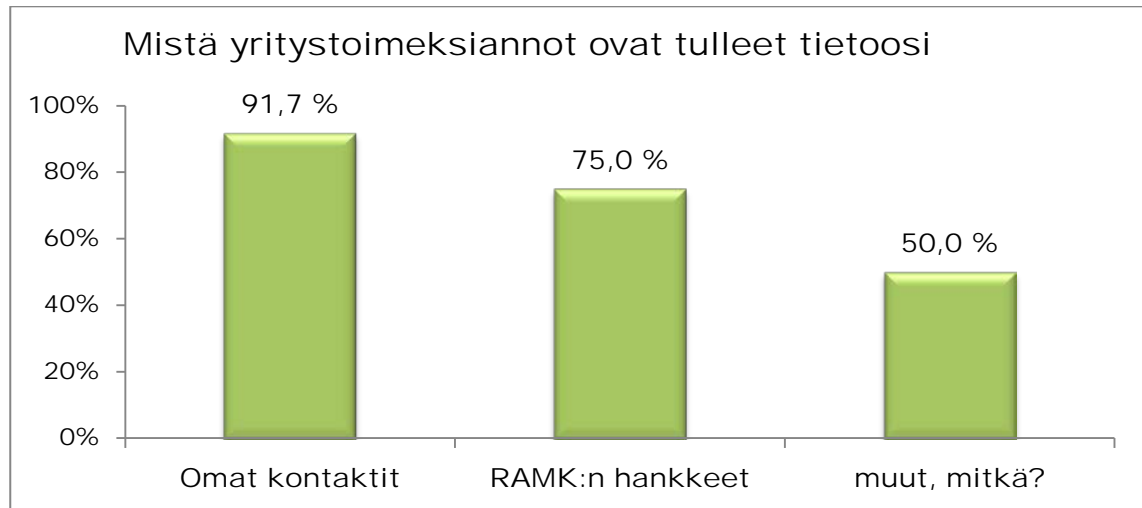
tystoimeksiuntojen integroiminen opintojaksoihin koetaan hyvin haasteelliseksi. Lähes jokaisessa vastauksessa mainitaan aikataululliset ongelmat, niin opetushenkilöstön, kuin yritystenkin puolelta. Usein yritystoimeksiannot ovat laajempia kokonaisuuksia, kuin mitä opintojakso tai opiskelijoiden taso antaa myöten. Opetushenkilöstön kiireellisyys näkyy myös henkilökohtaisten kontaktien vähenemisenä elinkeinoelämän kanssa. Henkilökohtaisten kontaktien puuttuminen tai niiden vähäisen käytön vuoksi ei oppilaiden ja yritysten välille saada luotua luottamuksellista yhteistyötä. Eräästä vastauksesta ilmenee myös, kuinka opintojaksojen ajoittuminen lukuvuoden aikana ei kohtaa ajallisesti työelämän toimeksiuntoja siten, että toimeksiannon sisällytys opintojaksolle onnistuisi. Vastauksessa myös painotetaan sitä, kuinka työelämästä tuleviin tarpeisiin pitäisi pystyä vastaamaan ajallaan. Tässä esimerkkejä kyselyn vastauksista:

“Yritystoimeksiannon hankkiminen yhtä opintojaksoa varten vaatisi (ainakin minulta) enemmän aikaa, paneutumista ja verkostoitumista kuin mihin käytännön opetustyössä kaikkien muiden opettavien opintojaksojen keskellä on aikaa” (Työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen kysely 2012).

“Tällä hetkellä on haastavampaa liittää toimeksiuntoja opetukseen, koska meille on annettu niin kiveen hakatut aikataulut ja toteutuksen sisällöt. Aiemmin opettaja sai enemmän päättää omasta työstään, jolloin oli parempi mahdollisuus yhteistyöhön yritysten kanssa. Oli myös enemmän aikaa yritys kontaktien luontevaan hankkimiseen ja ylläpitoon, mikä johti luottamuksen syntymiseen.” (Työvälineitä yritys yhteistyön kehittämiseen kysely 2012.)

Aikataulullisten ongelmien lisäksi toimeksiuntojen saannin ja ylläpidon selkeyttäminen sekä yritys yhteistyöhön yhtenäisen toimintamallin kehittäminen olivat keskeisiä asioita, joita opetushenkilöstön vastauksista voi havaita. Näiden avulla myös aikataululliset ongelmat saataisiin poistettua tai ainakin vähennettyä. Myös hankkeiden kautta tulleiden toimeksiuntojen sisällyttäminen opintojaksoille on koettu haasteelliseksi juuri aikataulullisten ongelmien vuoksi. Lisäksi opetushenkilöstö kokee, kuinka hankkeen edustajilla/vetäjillä ei välttämättä ole käsitystä opettamisesta ja opintojaksojen sisällöstä, joka vaikeuttaa toimeksiannon sisällytystä opintojaksolle. Eräs vastaaja kertoi seuraavaa

”Toimeksiantojen käyttäminen opetuksessa on haastavaa ja edellyttää myös opettajalta ajan tasalla pysymistä ja vastuullisuutta. Opettajan tulee vaihtaa roolinsa enemmän valmentajan ja ohjaajan roolin suuntaan.” (Työvälineitä yritysysteistyön kehittämiseen kysely 2012.)

Kuvio 13. Mistä yritystoimeksiannot ovat tulleet tietoon

Valtaosa vastanneista (91,7 %) oli käyttänyt yritystoimeksiantoihin omia henkilökohtaisia kontaktejaan elinkeinoelämän kanssa. Rovaniemen ammattikorkeakoulun hankkeista tulleita toimeksiantoja käytti 75 prosenttia ja muita toimeksiantojen tuloväyliä käytti 50 prosenttia vastaajista.

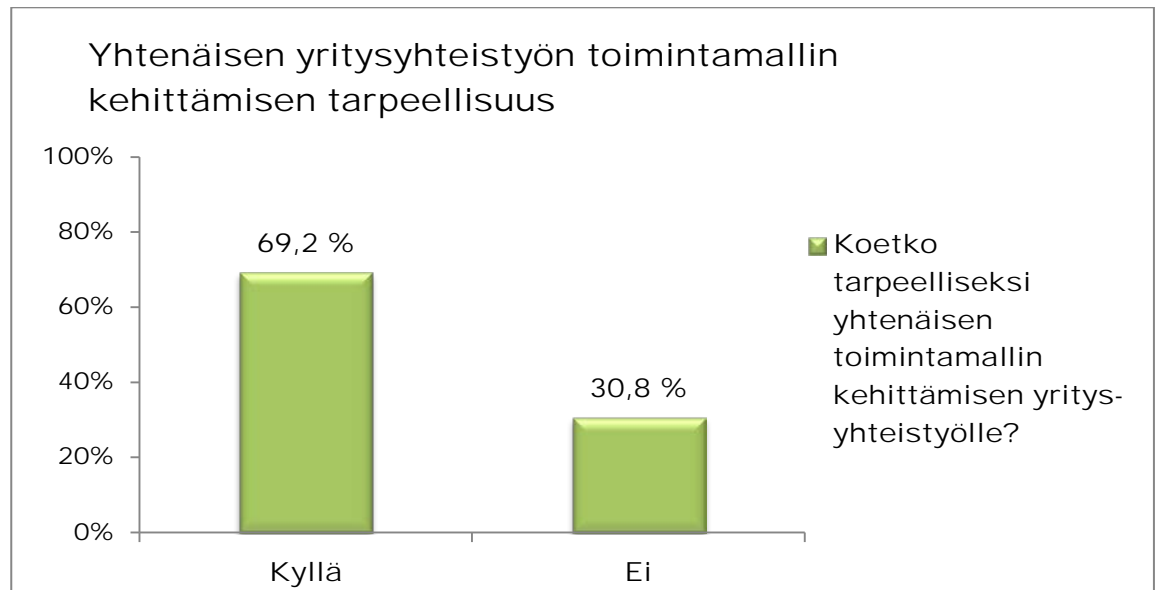
Kysymyksessä oli avoin vastauskenttä muiden toimeksiantoväylien käyttäjille. Vastajat kertoivat käyttävänsä yritystoimeksiantojen hankintaan muuta opetushenkilöstöä ja heidän kontaktejaan, oppilaiden omia kontakteja sekä yritysten suoria yhteydenottoja.

Kuvio 14. Tietämys RAMK:n hanketoiminnasta

Oheisesta kuviosta ilmenee Rovaniemen ammattikorkeakoulun hankkeiden tunnettavuus kysymykseen vastanneiden puolelta. Valtaosa vastanneista (76,9 %) on tietoinen oppilaitoksen ylläpitämistä hankkeista ja on käyttänyt niistä tulleita toimeksiantoja opetuksessa. Ainoastaan (7,7 %) kaikista vastanneista ei ole tietoinen hanketoiminnasta.

6.1.3 Toimintamallin tarpeellisuus

Kuvio 15. Yhtenäisen toimintamallin luominen yritysysteistyöhön

Kyselyyn vastanneista (69,2 %) kokee yhtenäisen toimintamallin kehittämisen yritysysteistyöhön tarpeelliseksi. Vastaavasti (30,8 %) vastanneista on sitä mieltä, että yhtenäisen toimintamallin luominen ja kehittäminen Rovaniemen ammattikorkeakoulun yritysysteistyölle ei ole tarpeellista.

Kyselyyn vastanneilla oli mahdollisuus kertoa mielipiteensä liittyen yritysysteistyöhön, yrityskontakteihin, oppilaitokselta saamaansa tukeen, sekä toimeksiantotyyppeihin. Vastauksista käy ilmi, kuinka selkeän yhteistyömallin kehittäminen olisi tarpeellista Rovaniemen ammattikorkeakoulussa. Tässä eräs esimerkki vastauksista:

”Selkeä yhteistyökuvio ja sille edustava vastuuhenkilö, joka hoitaa yhteydenpidon ulospäin uskottavasti, RAMKin (tai liiketalouden ko:n) sisällä kaikille toimijoille toimintaperiaatteet selviksi ja mahdollisuus päästä osalliseksi” (Työvälineitä yritysysteistyön kehittämiseen kysely 2012).

Erään toisen vastaajan mukaan yhtenäisen toimintamallin luominen olisi hyvä idea, mutta toimintamallin pohjana täytyisi olla jo olemassa olevat, vahvat kontaktit elinkeinoelämän kanssa. Tämän lisäksi muidenkin vastanneiden keskuu-

dessa koettiin, että omat henkilökohtaiset kontaktit luovat toimivan suhteen yrittäjä-oppilaitosyhteistyölle, sillä yrityksen edustajat eivät välttämättä halua vaihtaa tuntemattomaan kontaktihenkilöön. Muuan vastaaja kertoi näin:

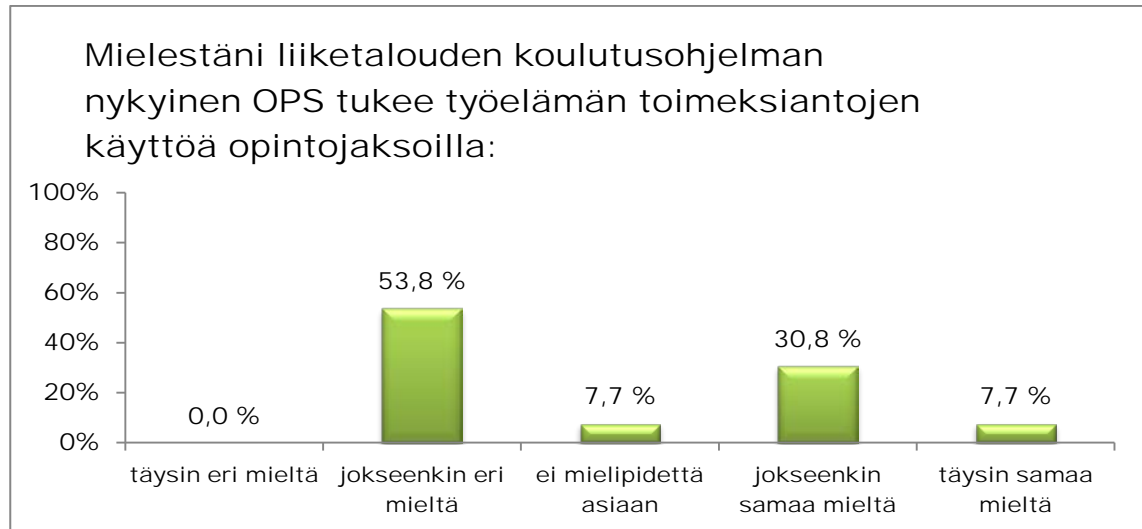
”RAMK ja ramkilaiset tarvitsevat elävää yhteyttä yritysmaailmaan ja yrityksiin. Samoin yritysten tulee tietää, mitä me täällä teemme. Emme saa olla vain täällä neljän seinän sisällä. Ovien pitää olla avoinna. Meidän on muistettava se ammattikorkeakouluille annettu yksi tärkeä tehtävä eli aluekehitystehtävä!” (Työvälineitä yritysyrityshyönteistyön kehittämiseen kysely 2012.)

Yhtenäisen toimintamallin kehittämisestä mielipiteet jakautuvat vastanneiden keskuudessa. Valtaosa vastanneista kuitenkin kannattaa selkeämpää yritysyrityshyönteistyö-mallia ja toimeksiantojen tiedottamisen tehostamista. Erään vastauksen mukaan, yritysyrityshyönteistyölle kehitettävässä mallissa olisi kuitenkin otettava huomioon, ettei kontaktien ja toimeksiantojen saannista, tule pelkkää kaavamaista tapaa toimia, vaan:

”Luovuuden pitää antaa kukkia ja niiden tehdä yritystoimeksiantoja jotka niitä haluavat ” (Työvälineitä yritysyrityshyönteistyön kehittämiseen kysely 2012.)

6.1.4 Opetussuunnitelma ja työaikajärjestelyt

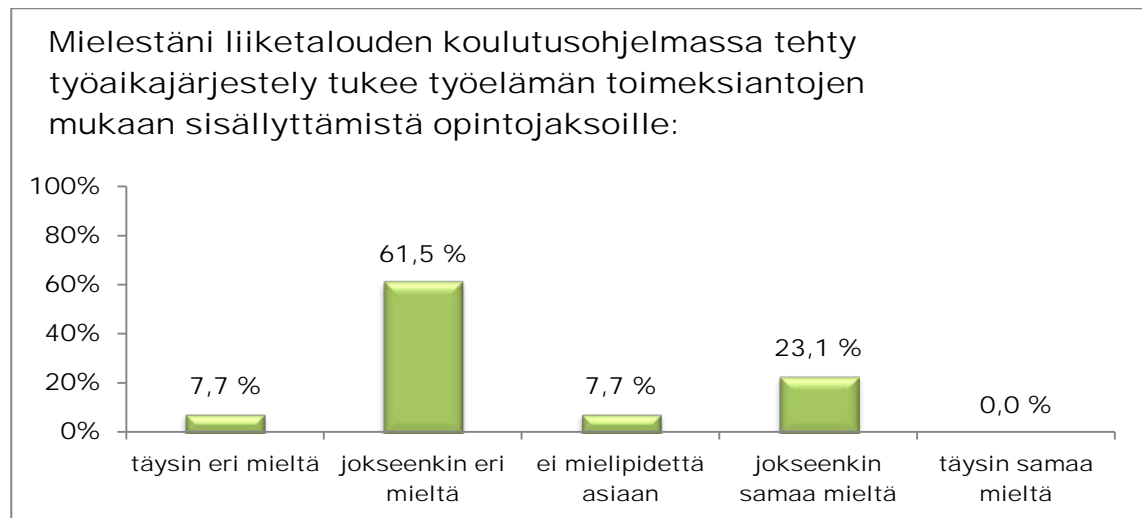
Kyselyssä kartoitettiin myös opetussuunnitelmien ja yritys yhteistyön yhteensopivuutta.

Kuvio 16. Opetussuunnitelmien ja työelämän toimeksiantojen yhteensopivuus

Suurin osa kyselyn vastaajista kokee, että opetussuunnitelmat eivät tue työelämän toimeksiantojen käyttöä opintojaksoilla. Vastaajista 30,8 prosenttia kokee, että opetussuunnitelmat tukevat osittain työelämän toimeksiantojen käyttöä. Kuten jo aikaisemmista vastauksista voidaan havaita, esimerkiksi aikataululliset ongelmat vaikeuttavat toimeksiantojen käyttöä opintojaksoilla.

Työaikajärjestelyihin liittyvän kysymyksen mukaan, valtaosa vastanneista kokee, että työaikajärjestely liiketalouden koulutusohjelmassa ei tue työelämän toimeksiantojen sisällyttämistä opintojaksoille. Kyselyssä saatujen avointen vastausten perusteella aikataululliset ongelmat ovat suurin haaste yritys yhteistyön toimivuuden kannalta.

Kuvio 17. Työaikajärjestelyn toimivuus työelämän toimeksiantojen sisällyttämisessä opintojaksoihin

Kyselyn lopussa oli avoin vastauskenttä opetushenkilöstön mielipiteille, kehitysehdotuksille sekä muille kommentteille liittyen yritys yhteistyöhön. Kommenteista voi päätellä, että yhteistyölle tulisi kehittää yhtenäinen, joustava toimintamalli, jota opetushenkilöstö voi hyödyntää halutessaan. Vastauksista selvisi myös, että oppilaitoksessa tulisi hyödyntää enemmän koulutusohjelmien välistä yhteistyötä ja näin ollen saataisiin tarjottua yritys elämälle moniosaamista. Joidenkin vastaajien mielestä omien kontaktien käyttö ja niin sanotun ”ilmaisen yritys konsultoinnin” koettiin häiritsevän opetushenkilöstöä. Aikatauluresurssien lisääminen, ja työstä saatu palkkio motivoivat myös opetushenkilöstöä toteuttamaan yritys yhteistyötä. Avointen vastauksien perusteella voidaan havaita, että yritys näkökulma jää usein puuttumaan yhteistyötä toteutettaessa. Yritysten halut ja tarpeet puuttuvat kokonaisuuksia suunniteltaessa, ja näin ollen yritys yhteistyö on usein yksipuolista ja vain oppilaitosta hyödyttävää. Yritys yhteistyötä toteutettaessa on

otettava huomioon myös opiskelijoiden osaamistaso ja yritys yhteistyön antama hyöty opiskelijanäkökulmasta.

Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman opetushenkilöstö on vastausten perusteella suhteellisen iäkästä, vastaajista suurin osa on vakituisen virkasuhteen omaavia naisia, joten osa saaduista vastauksista selittyy demografisten tekijöiden perusteella. Yleisesti kyselyn vastauksista voidaan havaita, että yritys yhteistyön toteutus on haastavaa ja opetushenkilöstö tarvitsee lisäresursseja sen suunnitteluun sekä toteutukseen. Yhteistyötä halutaan yleisesti tehdä ja sen koetaan kuuluvan olennaisena osana opintojaksoihin, mutta tiukat aikataulut ja opintojaksokokonaisuudet eivät mahdollista sen käyttöä.

6.2 Yrityksille suunnattu sähköpostitiedustelu

Opinnäytetyöhön haluttiin sisällyttää myös yritys näkökulmaa, liittyen yritys yhteistyöhön ja sen toteutumiseen Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa. Yritys näkökulmaa kartoitettiin sähköpostitiedustelun avulla. Sähköpostitiedustelussa kysyttiin yrityksiltä mielipiteitä liittyen yhteistyöhalukkuuteen, yritys yhteistyömalleihin, yhteydenpitoon sekä tyytyväisyydestä liittyen nykyiseen yhteistyöhön. Sähköpostitiedustelu lähetettiin seitsemälle ProtoProducts-hankkeessa mukana olevalle yritykselle. Sähköisen kyselyn suurimpana epäonnistumisen uhkana on vastausten vähäisyys. Kyseessä olevassa opinnäytetyössä riski kuitenkin otettiin aikataulullisista syistä ja vastausmäärä jäikin alhaiseksi. Vastauksia saatiin vain yhdeltä kohdeyritykseltä. Sähköpostitiedusteluun vastannutta yritystä ei opinnäytetyössä yksilöidä, joten vastaaja pysyy anonyyminä.

Opinnäytetyöhön pystyttiin lisäämään kuitenkin yritys näkökulmaa, sillä erilaiset keskustelut alueella toimivien yrittäjien kanssa antoivat käsityksen yritysten yhteistyöhalukkuudesta ja yhteistyön haasteista. Opinnäytetyön tekijöiden omien yritys kontaktien hyödyntäminen oli välttämätöntä, jotta yritys näkökulma onnistuttiin sisällyttämään työhön. Keskustelujen pohjalta, sekä sähköpostitiedusteluun

saadun vastauksen perusteella, voidaan saada käsitys siitä, minkälaista yhteistyötä yritykset haluavat ja millaisia haasteita yhteistyölle on.

Sähköpostitiedustelun ja yrittäjien kanssa käytyjen keskustelujen avulla pystyttiin kartoittamaan pääpiirteittäin se, minkälaista yhteistyötä yritykset haluavat oppilaitoksen kanssa tehdä ja mitkä ovat suurimmat yhteistyötä uhkaavat ongelmat. Yhteistyöstä oppilaitoksen ja liiketalouden koulutusohjelman kanssa ollaan yritysten puolelta kiinnostuneita. Yritysyhteistyö herättää yrityksissä mielenkiintoa ja sitä haluttaisiin lisätä. Yleisesti voidaan huomata, että aikataululliset ongelmat nousevat suurimmaksi ongelmaksi yhteistyön toimivuuden kannalta. Yrityksillä on usein kiire saada toimeksiannot valmiiksi, kun taas oppilaitoksen hidas- ja opintojaksosidonnainen aikataulu eivät sovi nopeatempoiseen työskentelyyn. Aikatauluihin toivotaan joustavuutta ja suunnittelua. Opetushenkilöstölle suunnatussa kyselyssä, aikataululliset ongelmat nousivat myös suurimmaksi yhteistyön toteuttamista hankaloittavaksi tekijäksi.

Sähköpostitiedustelussa kartoitettiin myös yhteistyömalleja, joita yritykset toivovat liiketalouden koulutusohjelman yhteistyön pitävän sisällään. Muun muassa markkinointiviestintään, markkinointitutkimuksiin sekä liiketoiminnan kehittämiseen ja markkinatilanteiden analysointiin liittyviin toimeksiantoihin haluttaisiin oppilaitosyhteistyötä. Yrityksien omat resurssit eivät usein riitä laaja-alaisiin tutkimuksiin, joten oppilastyönä suoritettavat kartoitukset ja tutkimukset ovat yrityksille hyödyllisiä. Lisäksi yritykset ovat yleisesti kiinnostuneita työharjoittelijoista. Sähköpostitiedustelussa kysyttiin myös sitä, millä tavalla yritykset haluavat pitää yhteyttä oppilaitokseen. Henkilökohtaista, kasvotusten tapahtuvaa kontaktia opettajiin ja opiskelijoihin pidettiin tärkeänä yhteistyön alussa. Yhteistyön edetessä sähköposti- ja puhelinkontaktit koettiin riittäviksi.

Myös yritys näkökulmaa tarkasteltaessa, voidaan havaita, että selkeä yhteistyömalli, aikataulujen yhteensovittaminen sekä molemminpuolisen ymmärryksen lisääminen edesauttaisivat yritysyhteistyön kehitystä ja toimivuutta. Yritykset haluavat yhteistyötä ja auttaa luomaan tulevaisuuden osaajia, mutta yhteistyön

tulee olla avointa ja kaikkia osapuolia hyödyttävää. Oppilaitoksen on kyettävä tuottamaan yrityksille laadukasta ja merkityksellistä materiaalia ja yritysten on huomioitava, että kyseessä on kuitenkin oppilastyönä suoritettut toiminnot.

7 YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

7.1 Työvälineitä

Opinnäytetyöllä haluttiin tarjota ProtoProducts-hankkeelle työvälineitä, joiden avulla yritysysteistyötä voidaan tehostaa ja sen toteutuminen helpottuisi. Kerätyn tietopohjan sekä kyselyn perusteella voidaan havaita, että yhteistyö ja toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoihin koetaan osittain haasteelliseksi. Opetushenkilöstön ja yritysten mukaan suurimpia ongelmia yhteistyön toteutuksessa ovat aikataululliset ongelmat sekä avoimuuden ja kommunikaation puute toimijoiden välillä. Kyselyssä ilmeni myös, etteivät hankkeiden edustajat käytä riittävästi aikaa ja resursseja opetussuunnitelmien tarkasteluun. Opetushenkilöstö kokee, että vastuu yhteistyön sisällyttämisestä on täysin opetushenkilöstöllä. Yritysysteistyön kehittämiseen tarvitaan jatkossa toimenpiteitä, jotta yhteistyöstä saadaan hedelmällistä sekä kaikkia osapuolia tyydyttävää. Työvälineet yritysysteistyön toimintamallin kehittämiseen havainnollistetaan luettelon avulla. Luettelossa ilmenee kyselyn ja havainnoinnin avulla esiin nousseet ongelmakohdat, niiden ratkaisut sekä opinnäytetyön tekijöiden ehdottamia toimenpiteitä.

- Rovaniemen ammattikorkeakoulun internet-sivut on päivitettävä ja uusittava vastaamaan opiskelijoiden, opetushenkilöstön, hankkeiden ja elinkeinoelämän tarpeita. RAMK:n internet-sivut eivät ole nykymuodossaan tehokkaat ylläpitämään ja edesauttamaan yritysysteistyötä. Internet-sivuja tarkasteltaessa ja erilaisia yritysysteistyöhön liittyviä viitteitä sekä alasivuja etsittäessä, voidaan havaita, että niiden saavutettavuus ei ole parhaalla mahdollisella tasolla. Kyseessä olevaan opinnäytetyöhön kerättiin paljon tietoa Rovaniemen ammattikorkeakoulun sivuilta, ja tiedonhankintavaiheessa havaittiin, että internet-sivut ovat osittain toimimattomat ja tiedonhaku oli haastavaa. Koska tiedonhaku on haastavaa oppilaitoksen opiskelijoille, voidaan olettaa sen olevan haastavaa myös yritysten- ja elinkeinoelämän edustajille. Eräänä ratkaisuna saavutettavuusongelmaan esitetään internet-sivujen päivittämistä tehokkaammiksi yritysysteistyön osalta. Jokaiselle koulutuslalle tulisi tehdä oma alasivu, josta löytyy kou-

lutusalan tarjoamat palvelut yrityksille sekä yritysyhteistyöstä vastuussa olevan henkilön yhteystiedot. Lisäksi ehdotetaan, että Rovaniemen ammattikorkeakoulussa käynnissä olevat hankkeet järjestettäisiin erilliseen hankepankkiin ja sitä hallinnoisi yksi tai useampi vastuhenkilö. Tällä saavutettaisiin tiedotuksen ja saatavuuden tehostuminen sekä koko yrittäjä- ja hankeyhteistyö selkeytyisi.

- Ammattikorkeakoululainsäädännön ja Rovaniemen ammattikorkeakoulun oman strategian mukaan, yritysyhteistyötä tulee sisällyttää opetukseen. Opinnäytetyötä varten tehdyissä kyselyissä selvisi, että aikataululliset ongelmat vaikuttavat eniten yritysyhteistyön toimivuuteen liiketalouden koulutusohjelmassa. Opetushenkilöstölle resursoitu työaika ei nykyisellään riitä tehokkaaseen yritysyhteistyön ylläpitämiseen. Opetushenkilöstön työaika voidaan joko lisätä, tai se täytyy järjestellä uudelleen niin, että yritysyhteistyön suunnitteluun ja toteutukseen on riittävästi työaikaresursseja. Uusi KOTA-oppismalli tulee lisäämään opiskelijoiden vastuuta opetukseen liittyvässä tiedonhaussa, joten työaikajärjestelyt tulevat oletettavasti sen myötä tehostumaan. Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman opetushenkilöstö on erittäin monipuolista ja heidän osaamistaan tulisi entistä enemmän hyödyntää. Opetushenkilöstön erilaiset persoonallisuudet, ammatillinen osaaminen ja yritysyhteistyö edesauttavat toimivaa yritysyhteistyötä, joten ajankäytön resursointi oikein takaisi kaikkia osapuolia tyydyttävän yritysyhteistyöhön liittyvän toimintamallin.
- Yritysyhteistyön tehostamiseksi tulee huomioida myös opiskelijanäkökulma ja opiskelijoiden tarjoamat resurssit. Opiskelijanäkökulmasta katsottuna, todelliset työelämän toimeksiannot ja projektit edesauttavat opiskelutaloudellista motivaatiota. Opetushenkilöstölle suunnatun kyselyn mukaan, työelämän toimeksiantojen käyttäminen osana oppimisprosessia lisää opiskelijoiden oppimista. Yritysyhteistyön käyttö on siis perusteltua, mikäli oppimistuloksia halutaan parantaa. Opinnäytetyön tekijöiden havainnoinnin perusteella

la voidaan väittää, että opiskelijoiden tuottamien toimeksiantojen laatu paranee, kun kyseessä on todelliset yritystoimeksiannot. Toimeksiannot motivoivat parempiin oppimistuloksiin, sillä työelämälle ei haluta tuottaa huonolaatuisia oppimistehtäviä. Opetushenkilöstöllä on vastuu yritystoimeksiantojen toteuttamisesta, sillä kyseessä on opiskelija työnä tehdyt toimeksiannot ja ne ovat osa oppimisprosessia. Lisäksi opintojaksojen arvosteluperusteisiin tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota ja oppimistehtävät tulisi arvostella entistä kriittisemmin, jotta opiskelijoiden motivaatio opiskeluun säilyisi.

- Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa toimivan osuuskunta ProToken kaltaista toimintaa tulisi lisätä koko ammattikorkeakoulussa. Osuuskuntia tulisi perustaa monialaisesti, eli eri koulutusohjelmien välisesti. Tämä lisäisi monipuolisempaa ja monialaisempaa yhteistyötä opiskelijoiden sekä elinkeinoelämän välillä. Tällä taattaisiin myös osuuskuntien tarjoamien palveluiden laaja-alaisuus. On kuitenkin huomioitava, että kaikki opiskelijat eivät ole halukkaita perustamaan osuuskuntia. Näitä opiskelijoita varten tulisi kehittää yritys yhteistyömalli, jossa yritystoimeksiantoja voidaan kuitenkin suorittaa. Vuonna 2010 aloitaneilla, liiketalouden koulutusohjelman markkinointiin suuntautuneilla opiskelijoilla oli mahdollisuus jättäytyä osuuskunnan ulkopuolelle. Nämä opiskelijat ovat suorittaneet opintojansa hyvin työelämäläheisesti ja kevään 2012 opintojaksot sisälsivät pääosin todellisia yritystoimeksiantoja. Tällainen oppimismalli on koettu toimivaksi kyseessä olevien opiskelijoiden keskuudessa, sillä todelliset työelämän toimeksiannot parantavat oppimistuloksia. Lisäksi ohjaavan opettajan panostus opintojaksokokonaisuuksien suunnitteluun ja toimeksiantojen toteuttamiseen edesauttavat yritys yhteistyötä. Selkeä yhteistyömalli, sähköinen hankepankki sekä yritystoimeksiantojen saatavuuden tehostaminen parantaisivat työelämäläheistä oppimismallia entisestään.

- Opinnäytetyötä varten tehdyissä kyselyissä ilmeni, että yritystoimeksiantojen toteuttamiseen liittyvät aikataulut eivät mahdollista tehokasta yritysyhteistyötä. Toimeksiantajilla on usein tiukka ja kiireellinen aikataulu, joten opintojaksojen ja toimeksiantojen yhteensovittaminen on erittäin haastavaa. Opintojaksojen suunnittelu tehdään usein jopa vuotta aikaisemmin, joten opintojaksoille soveltuvien toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoille ei ole mahdollista aikataulullisista syistä. Aikataulullisiin ongelmiin yritysyhteistyössä olisi ratkaisuna yritysyhteistyöstä vastaava yhteyshenkilö, sekä toimiva toimeksianto- ja hankejärjestelmä.
- Opinnäytetyön tietopohjaa kerätessä havaittiin, että hankehenkilöstön vastuuta opintojaksojen ja toimeksiantojen yhteensovittamisessa tulisi lisätä. Hankehenkilöstön pitäisi perehtyä eri koulutusalojen opintosuunnitelmiin ja opintojaksokokonaisuuksiin, sekä toimia yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa. Tällä taattaisiin opintojaksokokonaisuuksien sekä hankkeiden tarjoamien toimeksiantojen yhteensovittaminen. Hankehenkilöstön sitouttaminen opintojaksokokonaisuuksien tarkasteluun poistaisi opetushenkilöstön aikatauluongelmia ja vähentäisi suunnitteluun kuluvaan aikaa.

Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman yritysyhteistyön tehostamiseen tarvitaan nykyistä enemmän resursseja. Koulutusohjelman sisäisten tarpeiden huomioiminen, opiskelijanäkökulman sisällyttäminen yhteistyön suunnitteluun ja koko organisaation sitouttaminen yhteistyömallin kehittämiseen ovat edellytykset toimivaan yritysyhteistyöhön. Liiketalouden koulutusohjelman sisäistä avoimuutta ja informaation kulkua täytyy tehostaa, jotta yritysyhteistyön käyttö opintojaksoilla olisi kaikkia osapuolia tyydyttävää. Koulutusohjelman sisällön suunnittelijoiden sekä eri toimijoiden ja hankehenkilöstön kannattaa hyödyntää muissa oppilaitoksissa käytettäviä yritysyhteistyömalleja. Tarkasteltaessa Suomessa toimivien ammattikorkeakoulujen liiketalouden koulutusohjelmien yritysyhteistyötä, voidaan havaita, että yritysyhteistyöhön ja sen ylläpitoon käytetään paljon aikaa ja sen merkitys on erittäin suurta. Koko Rovaniemen

ammattikorkeakoulun sisäisen yritysyhteistyömallin ja mahdollisen toimeksiantopankin perustaminen edesauttaisi ammattikorkeakoulun näkyvyyttä niin omalla toimialueellaan, kuin valtakunnallisestikin.

7.2 Johtopäätöksiä

Liiketalouden koulutusohjelma toteuttaa yhteistyötä oppilaitoksen ja yritysten välillä. Yhteistyön laatu ja malli ovat riippuvaisia opetettavasta aiheesta. Yleisellä tasolla tarkasteltuna voidaan havaita, että erittäin teoreettisissa opintojaksoissa, kuten matemaattisissa aineissa ja kielissä, yritysyhteistyön käyttö on vähäisempää, kuin esimerkiksi markkinointiin liittyvissä opintojaksoissa. Matemaattisissa aineissa, sekä muissa teoreettisissa aineissa yritysyhteistyön käyttö ei ole välttämättä perusteltua, sillä teoria ja matemaattiset kaavat on opittava ennen kuin niitä pystytään soveltamaan käytännössä. Kun tarkastellaan opiskelijanäkökulmasta opintojaksoja, joihin sisältyy markkinoinnin ja taloushallinnon piirteitä voidaan huomata, että yritysyhteistyötä käytetään useasti hyväksi. Opintojaksoilla on käytössä esimerkkitapauksia, oppimistehtäviä, yrityscaseja sekä käytännön harjoituksia, joiden perustana on olemassa oleva tai keksitty yritys. Kokonaisuutena opiskelijanäkökulmasta tarkasteltaessa voidaan havaita, että liiketalouden koulutusohjelmassa ei noudateta täysin sille ammattikorkeakoulu lainsäädännössä sekä omassa strategiassa asetettuja tavoitteita ja vaatimuksia liittyen yritysyhteistyöhön. Tietämys tavoitteista ja vaatimuksista ei välttämättä ole kaikkien tiedossa, jonka vuoksi opintojaksoihin ei aina sisällytetä työelämää ja toimintaa palvelevia elementtejä. Lisäksi on otettava huomioon opetettavan aineen soveltuvuus yhteistyöhön ja alueen elinkeinoelämän tarpeet.

Opinnäytetyön tietopohjan perusteella voidaan päätellä, että yritysyhteistyö Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa vaatii uudelleen järjestelyjä. Lisäksi voidaan havaita, että koko Rovaniemen ammattikorkeakoulua koskeva yritysyhteistyö ja yritysyhteistyöt tarvitsevat tehostamista ja parannuksia. Yritysyhteistyön nykytila oppilaitoksessa ja liiketalouden koulutusohjelmassa ei vastaa korkeakoululainsäädännön määrittämiä kriteerejä, eikä kaikissa tapauksissa edes oppilaitoksen oman strategian määrittämiä kriteerejä.

Jotta yritysysteistyö tehostuisi ja siitä tulisi kaikkia osapuolia tyydyttävää, Rovaniemen ammattikorkeakoulun yritysysteistyötä ja yritysysteistyksiä on kehitettävä. Opetushenkilöstölle suunnatussa kyselyssä, eräs vastaaja ehdotti sähköisen toimeksiantopankin käyttöönottoa. Opinnäytetyön tekijöillä oli jo työn aloitusvaiheessa samankaltainen ajatus toimeksianto/hankepankista. Oppilaitoksen sisälle rakennettavalla, sähköisesti toimivalla yritysysteimeksianto- ja hankepankilla taattaisiin yhtenäinen toimintamalli yritysysteistyölle. Lisäksi yritysysteistyön ja hanketoimeksiantojen ylläpitämiseen tarvitaan yhdyshenkilö/henkilöitä, joiden kautta kaikki oppilastyöksi tarkoitetut toimeksiannot kulkisivat. Vastuuhenkilö/henkilöt takaisivat organisoidun, järjestelmällisen sekä selkeän toimeksiantojen liikkuvuuden, ja parantaisivat yritysysteistyön tehokkuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta.

Useassa Suomessa toimivassa ammattikorkeakoulussa on käytössä erilaisia toimivia toimintamalleja yritysysteistyön ylläpitämiseen. Esimerkiksi Tampereen ammattikorkeakoulussa käytetään yritysysteistyksiin avainasiakkuusopettajia, jotka ylläpitävät yhteistyötä. Rovaniemen ammattikorkeakoulun ja liiketalouden koulutusohjelman toimijoiden tulisi hyödyntää yritysysteistyön parantamisessa muualla toimivia toimintamalleja. Muiden ammattikorkeakoulujen toimintamallit ovat helposti saatavilla oppilaitosten internet-sivuilta, joten tiedonhaku ja mallien tarkastelu ei vaadi suuria aikataulu- tai henkilöstöresursseja. Metropolia ammattikorkeakoulun yritysysteistyön toteutuksessa käytetään hyödyksi opiskelijoiden osaamista monialaisesti. Eri koulutusohjelmista tulevat opiskelijat järjestäytyvät pienryhmiin ja näin ollen yrityksille saadaan tuotettua eri näkökulmia sisältävää materiaalia. Opinnäytetyötä varten tehdyssä kyselyssä ilmeni myös ehdotus vastaavanlaisen toimintamallin käyttöönotosta Rovaniemen ammattikorkeakoulussa.

Opinnäytetyötä varten tehdystä kyselystä voidaan havaita, että yritysysteistyön toimivuus nykyisellään ei ole parhaalla mahdollisella tasolla. Opetushenkilöstö on erittäin halukas toteuttamaan yritysysteistyötä ja sisällyttämään yritysysteimeksiantoja opetukseensa. Kyselyn vastauksista selvisi myös, että toimeksiantojen

käyttö opintojaksoilla edesauttaa opiskelijoiden oppimista ja sen käyttö on näin ollen erittäin perusteltua. Tehokkaaseen ja toimivaan yritysysteistyöhön ei kuitenkaan päästä, sillä aikataulullisten ongelmien lisäksi, toimeksiantojen vaativuus ja opiskelijoiden osaamistaso eivät vastaa toimivan yritysysteistyön tarpeita. Suurin osa kyselyyn vastanneista kokee aikataululliset ongelmat suurimmaksi esteeksi yritysysteistyön ylläpitämiseen. Kyselyssä ilmeni, että valtaosa vastaajista toivoisi yritysysteistyölle yhtenäistä toimintamallia. Toimintamallin avulla opettajien perehdytys sekä tietotaito yritysysteistyön ylläpitämiseen parantuisivat ja yritystoimeksiannot saataisiin paremmin osaksi opintojaksojen sisältöä.

Opetushenkilöstölle suunnatun kyselyn, sekä ProtoProducts-hankkeessa mukana oleville yrityksille lähetetyn sähköpostitiedustelun perusteella voidaan havaita, että aikataululliset ongelmat nousevat suurimmaksi yhteistyön toimivuutta haittaavaksi ongelmaksi. Opintojaksokokonaisuudet suunnitellaan jopa vuotta aikaisemmin kuin opintojakson toteutus on, joten yritystoimeksiantojen sisällyttäminen on hankalaa. Lisäksi yritysysteistyön ja juuri sopivan toimeksiannon löytäminen tietylle opintojaksolle on haastavaa, joten yhtenäisen toimintamallin kehittäminen on perusteltua. Yrityksille suunnatun tiedustelun mukaan aikatauluihin tulisi kiinnittää huomiota ja oppilaitokselta tarvitaan joustavuutta toimeksiantojen toteutukseen. Kyselyssä selvisi myös, että opetushenkilöstöllä ei ole nykyisin tarpeeksi aikaa yrityskontaktien luomiseen. Erään vastaajan mukaan aiemmin opetushenkilöstö sai päättää omasta työstään enemmän ja tämä salli yrityskontaktien luomisen nykyistä paremmin. Osa kyselyyn vastanneista kokee, että omien kontaktien avulla luottamus yritysten ja oppilaitoksen välillä kasvaa ja yhteistyöstä tulee hedelmällisempää.

Rovaniemen ammattikorkeakoulussa tapahtuvan KOTA-oppimismallin käyttöönotto tulee oletettavasti lisäämään yritysysteistyötä liiketalouden koulutusohjelman opintojaksoilla. KOTA-oppimismallin pääperiaatteena on luoda työelämäläheistä oppimista ja opintojaksot suoritetaan niin, että opintojaksotehtävät ovat todellisiin työelämän tilanteisiin pohjautuvia. Opinnäytetyön tekijöiden näkökulmasta tarkasteltuna KOTA-mallin ongelmana voidaan pitää sitä, että oppimisteh-

tävien kohteiden tai toimeksiantajien ei välttämättä tarvitse olla oikeita, olemassa olevia yrityksiä. KOTA-malli voi kuitenkin edesauttaa yritysysteistyön ylläpitoa ja auttaa luomaan kontakteja alueen elinkeinoelämään, mikäli opintojaksoille tuodaan oikeita, olemassa olevien yritysten toimeksiantoja. Jotta hanketoimeksia- not saadaan mukaan osaksi opetusta, hankehenkilöstön tulisi jo tässä vaihees- sa olla mukana opintojaksosuunnittelussa.

Yritysysteistyön parantamiseksi on tehtävä koko Rovaniemen ammattikorkea- koulua koskevia muutoksia. Jokaisen koulutusohjelman täytyy selkeyttää tavoit- teitaan liittyen yritysysteistyöhön. Yhtenäinen yritysysteistyöhön liittyvä toimin- tamalli edesauttaisi opetushenkilöstön työskentelyä ja opiskelijoiden oppimista. Toimintamallin kehittäminen selkeyttäisi myös yritysten yhteydenottoja sekä yh- teydenpitoa oppilaitokseen ja se helpottaisi yritystoimeksiantojen sisällyttämistä opintojaksoihin. Rovaniemen ammattikorkeakoulussa toimivien hankkeiden nä- kyvyyttä tulisi myös lisätä, sillä hanketoiminta sisältää potentiaalisia toimeksian- toja opiskelijoille. Avoin kommunikaatio toimijoiden välillä, tehokas sisäinen ja ulkoinen viestintä, sekä halu saada aikaan toimintamalli luovat pohjan toimivalle yritysysteistyölle.

8 POHDINTA

Opinnäytetyö prosessina on erittäin monimuotoinen ja se vaatii tekijöiltään sitoutumista. Aiheen rajaus, oikeanlaisen tietopohjan kerääminen ja kaikkia osapuolia tyydyttävän lopputuloksen saavuttaminen on haastavaa. Opinnäytetyön perimmäisenä tarkoituksena on osoittaa, että työn tekijöiden ammatillinen osaaminen on kehittynyt ja tekijät kykenevät tuottamaan ymmärrettävää sekä selkeää kirjallista materiaalia. Lisäksi opinnäytetyön sisällön tulee hyödyttää toimeksiantajan tarpeita ja vaatimuksia. Kyseessä olevan opinnäytetyön aihe, Työvälineitä yritysysteistyön kehittämiseen, loi tekijöille haasteita opinnäytetyön sisällön rajamisen kanssa. Tekijöiden oli kyettävä kokoamaan hyödyllinen, kriittinen ja samalla kehittävä kokonaisuus toimeksiantajalle, jossa yritysysteistyön nykytila sekä kehitysehdotukset tulivat esiin. Toimeksiantajan toiveena oli, että opinnäytetyössä kehitetään toimintamalli yritysysteistyölle, mutta opinnäytetyöprosessin alkuvaiheessa ajatuksesta oli luovuttava, sillä opiskelija työnä toteutettu toimintamalli ei olisi tarpeeksi uskottava. Opinnäytetyön aihe rajattiin lopulta koskemaan nykytila-analyysia ja kehittämissuhteita. Työn tarkoituksena oli antaa ProtoProducts-hankkeelle työvälineitä toimintamallin kehittämiseen.

Opinnäytetyötä tehtäessä havaittiin, että ajankohta työn tekemiselle ei ollut paras mahdollinen. Rovaniemen ammattikorkeakoulussa on tapahtumassa opetusmallimuutos, joka aiheuttaa opintojaksojen ja opetuksen uudelleen järjestelyä oppilaitoksessa. Yritysysteistyön kehittäminen ja siihen liittyvän toimintamallin luomiseen ei tällä hetkellä ole ajallisia resursseja, sillä KOTA-mallin käyttöönotto on ajankohtainen. Lisäksi tietynlainen muutosvastarinta ja epävarma tulevaisuus oppilaitoksessa lisäsivät työhön haastetta, sillä eri toimijoiden näkemykset aiheeseen liittyen olivat hyvin erilaisia. Voidaan kuitenkin ajatella, että ammattikorkeakoululainsäädännön mukaista yritysysteistyötä tullaan jatkossakin noudattamaan, joten toimintamallin kehittämiseksi on olemassa perusteet. Opinnäytetyötä varten tehdyssä kyselyssä ilmeni, että valtaosa opetushenkilöstöstä haluaisi selkeyttä yritysysteistyöhön ja vastauksien perusteella myös toimeksiantoto/hankepankki tulisi kehittää.

Opinnäytetyön tietopohja kerättiin kirjallisuudesta, internet-sivuilta, eri toimijoiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta, opetushenkilöstölle tehdyn kyselyn sekä yrityksille suunnatun sähköpostitiedustelun avulla. Lähdemateriaali valikoitui niin, että se soveltuu työn sisältöön ja se antaa lukijalleen hyödyllistä tietoa sekä pohjustaa työn tarkoituksensa. Tietopohja koostuu monista eri osioista, joissa lähteinä on pyritty käyttämään monipuolisia, mutta luotettavia lähteitä. Koska työ sisältää paljon internet-lähteitä, tekijöiden täytyi valikoida huolella lähteistä ne, jotka soveltuivat opinnäytetyön lähteiksi. Suurin osa internet-lähteistä ovat eri oppilaitosten internet-sivuilta poimittuja viitteitä, joten lähteet ovat oikeellisia ja luotettavia. Lähdekirjallisuutta käytettäessä pyrittiin hakemaan aina tekstin alkuperäinen kirjoittaja. Tässä opinnäytetyössä jouduttiin käyttämään osittain kohtalaisen vanhaa lähdekirjallisuutta. Etsittäessä tietoa esimerkiksi Problem based learning-opetusmallista havaitsimme, että luotettavimman lähteet aiheeseen liittyen olivat kymmenen vuotta vanhoja.

Opinnäytetyötä varten tehtiin sähköinen Webropol-kysely liiketalouden koulutusohjelman opetushenkilöstölle. Kyselyyn vastasi 52 prosenttia kaikista henkilöistä, joille kysely lähetettiin. Opiskelijanäkökulmasta tarkasteltuna vastausprosentti jäi alhaiseksi, sillä työn tekijät olettivat opetushenkilöstön olevan yhteistyöhalukkaampia asian suhteen. Oletamus perustui siihen, että opetushenkilöstöltä oletetaan tukevan opinnäytetyöprosessin etenemisestä ja auttavan siinä mahdollisuuksien mukaan. Opiskelijoiden ja opetushenkilöstön välinen yhteistyö ei näin ollen saavuttanut sille asetettuja tavoitteita.

Opinnäytetyössä oli myös tarkoituksena kartoittaa yritysten näkökulmaa yritysoppilaitosyhteistyöstä. Opinnäytetyössä päädyttiin tekemään sähköpostitiedustelu hankkeen yhteistyöyrityksille. Sähköpostitiedustelusta haluttiin saada tietoa yritysten kiinnostuksesta ja halukkuudesta oppilaitosyhteistyöhön, heidän mahdollisia kokemuksiaan yhteistyöstä sekä oppilaitosten ja yrityksen välisestä yhteydenpidosta. Opinnäytetyön tekijät kokivat, että sähköpostitiedustelulla pysyttäisiin määrätyn aikataulun puitteissa. Yhteistyöyritykset eivät kuitenkaan vas-

tanneet tiedusteluun halutulla tavalla, joten yritys­näkökulman kartoittamiseen vaadittiin tekijöiden omien yritys­kontaktien hyödyntämistä.

Opinnäytetyön onnistunein osa-alue oli lähteiden runsaus. Työn aloitusvaiheessa lähteiden määrän oletettiin olevan pieni, sillä valmista materiaalia yritys­yhteistyön kehittämistä ei varsinaisesti ole. Luovuuden, ohjauksen ja tinkimättömyyden avulla lähdeviittauksia tuli yllättävän runsaasti. Opinnäytetyöprosessi kehitti tekijöiden tiedonhakutaitoja sekä lisäsi tietämystä ammattikorkeakouluorganisaatioista. Koska opinnäytetyö työstettiin pääosin kesän ja kesälomien 2012 aikana, opinnäytetyön rajaus ja lähdemateriaali ovat itsenäisen ja omatoimisen tiedonhaun tuloksia. Opinnäytetyön tekovaiheessa huomattiin muutamia asioita, joiden todenmukaisuutta prosessin aikana pohdittiin. Esimerkiksi opetushenkilöstölle lähetetyssä kyselyssä kysyttiin, millaisia yritystoimeksiantoja opettajat ovat käyttäneet opintojaksoilla. Vastauksia tuli useita erilaisia, kuten rahoituksen ja logistiikan suunnittelua, sekä liiketoiminta-, kehittämis- ja hankesuunnitelmia. Opiskelijoiden näkökulmasta katsottuna tämänkaltaiset oppimistehtävät ovat usein jääneet puuttumaan opintojaksoilta. Opinnäytetyöprosessi kokonaisuudessaan oli haastava juurikin ajankohdan, yleisen epävarman ilmapiirin sekä aiheen laajuuden vuoksi. Pääpiirteittäin opinnäytetyö on kokonaisuudessaan kuitenkin onnistunut ja se noudattaa opinnäytetyölle asetettuja tavoitteita.

LÄHTEET

- Alasuutari, P. 2007. Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Vaajakoski. Gummerus kirjapaino Oy
- EAKR-projektihakemus. ProtoProducts – yrittäjien tuoteidean kehittäminen oppilaitosympäristössä. 2009. Projektihakemus.
- Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351. Osoitteessa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030351>. 5.6.2012
- Hirsjärvi, S. – Remes, P. – Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Isola, M – Heikkilä, S – Hoseus, J – Sellman, J-E – Seitajärvi, H – Rustholkarhu, J – Vartiainen H. 2012. Meidän ProTokka. Käsikirja.
- Jyväskylän yliopisto. 2012. Avoimet. Humanistinen tiedekunta. Menetelmäpolkuja humanisteille. Menetelmäpolku. Tutkimusstrategiat. Määrällinen tutkimus. Osoitteessa <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>. 1.6.2012.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012a. Esittely. Osoitteessa <http://www.token.fi/Suomeksi/Esittely.iw3>. 13.6.2012.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012b. Linkit. Edu.token.fi. Uutiset ja ilmoitukset. Uutis- ja ilmoitusarkisto. Opiskelijamäärät tammikuussa 2012. Osoitteessa http://edu.token.fi/edu_token_AMK/Etusivu/Uutiset_ja_ilmoitukset/Uutis-ja_ilmoitusarkisto.iw3?showlocation=bc85ced2-5c34-4194-ba02-4c65dd5843fa&newsID=923db6e1-9d73-4ab7-ae25-4eb637d4d2c5. 14.2.2012.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012c. Työelämälle. Osoitteessa <http://www.token.fi/Suomeksi/Tyoelamalle.iw3>. 13.6.2012
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012d. Tutkimus ja kehitys. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelut. Liiketoiminta ja yrittäjyys. Osoitteessa http://www.token.fi/Suomeksi/Tutkimus_ja_kehitys/Tutkimus-,_kehittamis-ja_innovaatiopalvelut/Liike.iw3. 13.6.2012
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2012e. Tutkimus ja kehitys. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelut. Liiketoiminta ja yrittäjyys. Astu sisään liikepankkiin. Liike – yhdistää osajia. Osoitteessa http://liike.token.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=118&Itemid=1. 13.6.2012.

- Kinnunen, J. 2002. Kolme näkökulmaa ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoimintaan. – Teoksessa *Omalla tiellä. Ammattikorkeakoulut kymmenen vuotta* (toim. J-P. Liljander), 236–269. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Likitalo, H. – Rissanen, R. 1998. *Tutkimusmenetelmät. Menetelmätietoutta tradenomiopiskelijoille*. Opetusmoniste. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Lindroos, J-E. – Lohivesi, K. 2004. *Onnistu strategiassa*. Helsinki: WSOY.
- Marttila, L. – Kautonen, M. – Niemonen, H. – vonBell, K. 2004. *Yritysten ja ammattikorkeakoulujen T&K – yhteistyö. Ammattikorkeakoulut alueellisessa innovaatiojärjestelmässä: koulutuksen ja työelämän verkottumisen mallit, osaprojekti III*. Työelämän tutkimuskeskus. Tampereen yliopisto. Tampereen yliopistopaino Oy.
- Mastosaari, P. 2012. *Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden alan lehtorin haastattelu 1.6.2012*.
- Metropolia 2012a. *Tietoa Metropolia*sta. Osoitteessa <http://www.metropolia.fi/tietoa-metropolia/>. 12.6.2012.
- Metropolia 2012b. *Hae opiskelijaksi. Koulutustarjonta. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala. Liiketalous*. Osoitteessa <http://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-nuoret-yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallin.n-on-ala/liiketalous/>. 12.6.2012.
- Metropolia 2012c. *Koulutusohjelmat. Liiketoimintaosaaminen. Työelämäyhteistyö. Liiketalouden palvelut yrityksille*. Osoitteessa <http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/liiketoimintaosaaminen/palvelut-yrityksille/>. 12.6.2012.
- Metropolia 2012d. *Koulutusohjelmat. Liiketoimintaosaaminen. Työelämäyhteistyö. Projektit ja hankkeet*. Osoitteessa <http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/liiketoimintaosaaminen/projektit-ja-hankkeet/>. 15.6.2012.
- Niitamo, P. 2003. *Henkilöarviomenetelmät työelämässä*. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Ojasalo, K. – Moilanen, T. – Ritalahti, J. 2009. *Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan*. Helsinki: WSOYpro Oy

- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a. Koulutus. Ammattikorkeakoulutus. AMK-uudistus 2011-2014. Ammattikorkeakouluja uudistetaan. Osoitteessa
http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulu_uudistus/?lang=fi. 6.6.2012
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012b. Koulutus. Ammattikorkeakoulutus. Ammattikorkeakoulut. Osoitteessa
<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulut/?lang=fi>. 6.6.2012
- Poikela, S. 1998. Ongelmaperustainen oppiminen. Uusi tapa oppia ja opettaa? Tampere: Tampereen yliopisto.
- Proakatemia. 2012. Opiskelijoille. Osoitteessa
<http://www.proakatemia.fi/opiskelijoille/>. 13.06.2012.
- Proto Design 2012. Linkit. Proto Design I projekti esittely tulostettava versio (pdf). Osoitteessa
<http://protodesign.fi/files/PD%20ESITYS%202010.pdf>. 28.5.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012. RAMK. Viestintä. Toimintakertomukset. RAMK Toimintakertomus 2011. Osoitteessa
https://arkki.ramk.fi/RAMK/arkisto/julkinen/RAMK-toimintakertomus%202011_www.pdf. 4.6.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012a. Tutkimus ja kehitys. Osoitteessa
http://www.ramk.fi/fi/Tutkimus_ja_kehitys.iw3. 4.6.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012b. Palvelut työelämälle. Osoitteessa
http://www.ramk.fi/fi/Palvelut_tyoelamalle.iw3. 4.6.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012c. Palvelut työelämälle. Osaajia RAMKista. Osoitteessa
http://www.ramk.fi/fi/Palvelut_tyoelamalle/Osaajia_RAMKista.iw3. 15.6.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012d. Opiskelijalle. Oppimisympäristöjä. InnoAkademia. Osoitteessa
<http://www.ramk.fi/fi/Opiskelijalle/Oppimisymparistoja/InnoAkademia.iw3#>. 12.6.2012.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2012. Kotaa rakentamaan. Kokemuksesta oppimalla tulevaisuuden avaimet. Esite. Rovaniemi: Rovaniemen ammattikorkeakoulu.

- Rovaniemen ammattikorkeakoulun opinto-opas 2011-2012. Rovaniemen ammattikorkeakoulu: Tulevaisuus pohjoisesta. Sevenprint. Opinto-opas.
- Salonen, P. 2010. Työelämäyhteistyö Framille! Näkökulmia ammattikorkeakoulujen ja työelämän välisen yhteistyön rakentamiseen ja toiminnan arviointiin. Vaasa: Oy Fram Ab.
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2012a. Tamk. Osoitteessa
[http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/\\$all/BDBDD7747B9011C9C225755A00614E04](http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/$all/BDBDD7747B9011C9C225755A00614E04). 13.06.2012.
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2012b. Yrityksille ja yhteisöille. Esittely. Osoitteessa
[http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/\\$all/B7F3EE76855161BCC225797500434B40](http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/$all/B7F3EE76855161BCC225797500434B40). 16.01.2012
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2012c. Yrityksille ja yhteisöille. Kumppaniksi?. Osoitteessa
[http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/\\$all/C0148EEBF0B909D5C2257979004FF810](http://www.tamk.fi/cms/tamk.nsf/$all/C0148EEBF0B909D5C2257979004FF810). 15.01.2012.
- Toikko, T. – Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Vilkka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Opetushenkilöstölle suunnattu kyselylomake

Liite 1

Yrityksille suunnattu sähköpostitiedustelu

Liite 2

Kysely yritys-yhteistyöstä liiketalouden koulutusohjelmassa

Arvoisa vastaaja,

Olemme toisen vuoden liiketalouden opiskelijoita Rovaniemen ammattikorkeakoulusta. Työstämme tällä hetkellä opinnäytetyötä ProtoProducts- hankkeelle. Opinnäytetyön aiheena on: **Yritys-yhteistyö liiketalouden koulutusohjelmassa – työvälineitä toimintamallin kehittämiseen**. Työn tarkoituksena on selvittää, millaisia toimenpiteitä koulutusohjelman sisällä tulisi suorittaa, jotta yhteistyöstä tulisi toimivaa ja yrityksiä toimeksiannot saataisiin vahvasti mukaan opintojaksoille.

Kyselyyn vastaaminen olisi välttämätöntä, sillä yhteistyön kehittäminen ja selkeyttäminen on tulevaisuudessa tärkeää niin ko. hankkeen kannalta kuin koko koulutusohjelman kannalta. Kyselyn vastaukset huovat pohjan koko opinnäytetyöllemme, joten olisimme erittäin kiitollisia mahdollisimman kattavista ja perusteellisista vastauksista. Kiitos yhteistyöhalukkuudestanne.

Vastaisitteko kyselyyn 4.6.2012 mennessä, kiitos.

Perustiedot ja persoonatekijät:

Persoonatekijät: Niitamo kertoo kirjassaan Henkilöarvomenetelmät työelämässä kuinka persoonallisuustekijät vaikuttavat henkilön tapaan käyttää tietojaan, taitojaan ja kykyään niin työelämässä kuin yksityiselämässä. (Niitamo 2003, 154.) Tässä kyselyssä tiedustellaan perustietojen lisäksi myös persoonallisuuspilteistä, jotta yksilön henkilökohtaisten ominaisuuksien vaikutus saadaan mukaan vastausten analysointiin.

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen

2. Ikä *

- 20-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61-

3. Työkokemus muuassa kuin opetustyössä? *

- Alle 3 vuotta
- 3-10 vuotta
- Yli 10 vuotta

4. Työkokemus opetustyössä? *

- Alle 3 vuotta
- 3-10 vuotta
- Yli 10 vuotta

5. Onko virkasuhteesi: *

- toistaiseksi voimassaoleva lehtori/
yliopettaja
- määräaikainen tuntiopettaja?

6. Koen olevani: *

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei mieltäpidettä aslaan	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
yksilösuorittaja	☐	☐	☐	☐	☐
tiimisuorittaja	☐	☐	☐	☐	☐
käytännöllinen ihminen	☐	☐	☐	☐	☐
teoreettinen ihminen	☐	☐	☐	☐	☐
ulospäin suuntautunut ihminen	☐	☐	☐	☐	☐
sisäänpäin suuntautunut ihminen	☐	☐	☐	☐	☐

Suhtautuminen yritys/hanketoimeksiantojen käyttöön osana oppimisprosessia:

7. Oletko käyttänyt opetuksessasi opintojaksolla:

- todellisia yritystoimeksiantoja
- kuvitteellisia yritysmerkkejä?
- en ole käyttänyt opetuksessani työelämään liittyviä tapauskuvauksia tai toimeksiantoja

Millaisia työelämä/hanketoimeksiantoja olet käyttänyt opintojaksolla?

8. Työelämän toimeksiantojen käyttö osana oppimisprosessia:

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei miellpidettä asiaan	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Mielestäni työelämän toimeksiantojen käyttäminen opintojaksoilla edesauttaa oppilaiden oppimista:	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämän toimeksiantojen sisällyttäminen opintojaksoihin haastavaa:	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja liittyen yritys/hanketoimeksiantojen käyttöön opetuksessa:

Yrityskontaktit, oppilaitoksen tuki ja toimeksiantotyypit:

9. Mikäli olet käyttänyt yritystoimeksiantoja opetuksessasi, mistä ko. toimeksiantot ovat tulleet tietosi?

- Omat kontaktit
- RAMK:n hankkeet
- muut, mitkä?

10. Miten hyvin olet tietoinen RAMK:n käynnissä olevista hankkeista ja niistä mahdollisesti saatavista työelämän toimeksiantolista?

- Olen tietoinen hankkeista ja olen käyttänyt niissä tarjolla olevia toimeksiantoja
- Olen tietoinen hankkeista, mutta en ole käyttänyt niissä tarjolla olevia toimeksiantoja
- En ole tietoinen hankkeista

11. Toimeksiantotyypit:

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei miellpidettä asiaan	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Mielestäni todellisten yritysten toimeksiantojen käyttö opintojaksoilla on tarpeellista:	☐	☐	☐	☐	☐
Mielestäni kuvitteelliset yritysescasejen käyttö opintojaksoilla on tarpeellista:	☐	☐	☐	☐	☐

12. Koetko tarpeelliseksi yhtenäisen toimintamallin kehittämisen yritys- yhteistyölle?

- Kyllä
 Ei

Kommentteja liittyen yrityskontaktteihin, oppilaitoksen tukeen ja toimeksiantotyyppeihin:

RAMK:n opetusmenetelmät:

13. Liiketalouden koulutusohjelman OPS ja työaikajärjestelyt:

	täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	ei miellpidettä asiaan	Jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Mielestäni liiketalouden koulutusohjelman nykyinen OPS tukee työelämän toimeksiantojen käyttöä opintojaksoilla:	☐	☐	☐	☐	☐
Mielestäni liiketalouden koulutusohjelmassa tehty työaikajärjestely tukee työelämän toimeksiantojen mukaan sisällyttämistä opintojaksoille:	☐	☐	☐	☐	☐

14. Olen kokellut PBL (problem based learning) oppimismallia opetuksessa:

- Kyllä
 En

15. Problem based learning- opetusmallin soveltuvuus:

	täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	ei miellpidettä asiaan	Jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Mielestäni PBL (problem based learning) oppimismalli soveltuu liiketalouden koulutusohjelman sisältöön:	☐	☐	☐	☐	☐

16. Tähän avoimeen kysymykseen toivoisimme teiltä ideoita, ehdotuksia ja kommentteja sekä myös kritiikkiä liittyen yritys- yhteistyön kehittämiseen koulutusohjelmassamme.

Kiitos vastauksestanne!

Terveisin
Reija Bergbacka ja Sanni Pikkarainen

Lähetä

Hei,

Olemme toisen vuoden liiketalouden opiskelijoita Rovaniemen ammattikorkeakoulusta. Työstämme tällä hetkellä opinnäytetyötä **ProtoProducts- hankkeelle**. Opinnäytetyön aiheena on: **Yritys-yhteistyö ja sen toteutuminen liiketalouden koulutusohjelmassa**. Olemme saaneet yhteystietonne ProtoProducts- hankkeen edustajalta.

Työn tarkoituksena on selvittää, millaisia muutoksia liiketalouden koulutusohjelman sisältöön tulisi tehdä, jotta yhteistyöstä yritysten kanssa tulisi toimivaa ja osapuolia tyydyttävää. Opinnäytetyöhön halutaan saada yritysten näkökulmaa opiskelijoiden kanssa tehtyyn yhteistyöhön (liiketoiminnalliselta kannalta, ei tuotekehitys). Alla olisi kysymyksiä, joihin toivoisimme teiltä vastauksia muutamalla sanalla. Kysymyksiin toivomme vastauksia tämän viikon aikana. Kiitos.

Oletteko kiinnostuneita tekemään yhteistyötä Rovaniemen ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoiden kanssa?

Millaista liiketaloudellista yhteistyötä yritykseenne haluaisitte? (esim. markkinointiin ja/tai taloushallintoon liittyen?)

Miten haluaisitte yhteydenpidon yritykseenne sekä opiskelijoiden välillä tapahtuvan? (esim. henkilökohtaiset käynnit, sähköposti, puhelinyhteys, muu?)

Onko tähänastinen yhteistyönne opiskelijoiden kanssa ollut yritystänne tyydyttävää? (mahdollisia onnistumisia tai haasteita yhteistyöhön liittyen? toimeksiantojen ajoitukset yrityksen kannalta? muita asioita?)

Olisimme kiitollisia vastauksistanne, sillä yhteistyön kehittäminen ja selkeyttäminen on tulevaisuudessa tärkeää niin ko. hankkeen kannalta kuin koko koulutusohjelman kannalta. Kiitos yhteistyöhalukkuudestanne.

Ystävällisin terveisin:

Reija Bergbacka

Sanni Pikkarainen

Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Rovaniemi University of Applied Sciences

Liiketalouden koulutusohjelma/ Markkinointi/301L10A

reija.bergbacka@edu.ramk.fi

sanni.pikkarainen@edu.ramk.fi